

Brüssel, 29. november 2024
(OR. en)

16006/24

Institutsioonidevaheline
dokument:
2022/0288(COD)

CODEC 2183
UD 270
COARM 249
CRIMORG 152
ECOFIN 1365
ENFOPOL 468
JAI 1714
MI 963
ENFOCUSTOM 149
PE 256

KIRJALIK TEAVE

Saatja:	Nõukogu peasekretariaat
Saaja:	Alaliste esindajate komitee / nõukogu
Teema:	Ettepanek: EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS tulirelvade, nende oluliste osade ja laskemoona importi, eksporti ja transiiti käsitlevate meetmete kohta, millega rakendatakse rahvusvahelise organiseeritud kuritegevuse vastu võitlemise Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni konventsiooni täiendava tulirelvade, nende osade ja laskemoona ebaseaduslikku valmistamist ja nendega ebaseaduslikku kauplemist tõkestava ÜRO protokoll (ÜRO tulirelvade protokoll) artiklit 10 (uuesti sõnastatud) – Euroopa Parlamendi esimese lugemise ja parandusmenetluse tulemus (Strasbourg, 23. aprill 2024 ja 26. november 2024)

I. SISSEJUHATUS

Vastavalt ELi toimimise lepingu artiklile 294 ja kaasotsustamismenetluse¹ praktilist korda käsitlevale ühisele deklaratsioonile toimus nõukogu, Euroopa Parlamendi ja komisjoni vahel mitmeid mitteametlikke kontakte eesmärgiga jõuda eespool nimetatud seadusandliku ettepaneku suhtes kokkuleppele esimesel lugemisel.

¹ ELT C 145, 30.6.2007, lk 5.

Kõnealuse dokumendi puhul oli kavas² parandusmenetlus³ Euroopa Parlamendis pärast seda, kui ametist lahkuv parlamendikoosseis on vastu võtnud esimese lugemise seisukoha.

II. HÄÄLETUS

Euroopa Parlament võttis oma 23. aprilli 2024. aasta istungil vastu muudatusettepaneku nr 93 (ilma õiguskeelise viimistlemiseta) komisjoni ettepaneku kohta ja seadusandliku resolutsiooni, mis kujutab endast Euroopa Parlamendi esimese lugemise seisukohta. Kõnealune seisukoht vastab institutsioonide vahel algselt kokkulepitule.

Pärast vastuvõetud teksti õiguskeelelist viimistlemist kiitis Euroopa Parlament 26. novembril 2024 heaks esimese lugemise seisukoha paranduse.

Selle parandusega peaks nõukogul olema võimalik lisas esitatud Euroopa Parlamendi seisukoht⁴ heaks kiita, viies seega lõpule esimese lugemise mõlemas institutsioonis.

Õigusakt võetakse seejärel vastu Euroopa Parlamendi seisukohale vastavas sõnastuses.

² 10078/24.

³ Euroopa Parlamendi kodukorra artikkel 251.

⁴ Paranduse tekst on esitatud lisas. See on esitatud konsolideeritud tekstina, milles komisjoni ettepanekusse tehtud muudatused on esile tõstetud paksus kaldkirjas. Sümbol „■“ tähistab välja jäetud teksti.

P9_TA(2024)0302**Määrus tulirelvade, nende oluliste osade ja laskemoona impordi, ekspordi ja transiidi kohta (uuesti sõnastatud)**

Euroopa Parlamendi 23. aprilli 2024. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus tulirelvade, nende oluliste osade ja laskemoona impordi, ekspordi ja transiidi kohta, millega rakendatakse rahvusvahelise organiseeritud kuritegevuse vastu võitlemise Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni konventsiooni täiendava tulirelvade, nende osade ja laskemoona ebaseaduslikku valmistamist ja nendega ebaseaduslikku kauplemist tõkestava ÜRO protokoll (ÜRO tulirelvade protokoll) artiklit 10 (uuesti sõnastatud) (COM(2022)0480 – C9-0365/2022 – 2022/0288(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus – uuesti sõnastamine)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2022)0480),
- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 2 ja artikleid 33 ja 207, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C9-0365/2022),
- võttes arvesse õiguskomisjoni arvamust esitatud õigusliku aluse kohta,
- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 3,
- võttes arvesse 28. novembri 2001. aasta institutsioonidevahelist kokkulepet õigusaktide uuesti sõnastamise tehnika süstemaatilise kasutamise kohta¹,
- võttes arvesse vastavalt kodukorra artikli 110 lõikele 3 saadetud õiguskomisjoni 11. septembri 2023. aasta kirja rahvusvahelise kaubanduse komisjonile,
- võttes arvesse vastutava komisjoni poolt kodukorra artikli 74 lõike 4 alusel heaks kiidetud esialgset kokkulepet ja nõukogu esindaja poolt 18. märtsi 2024. aasta kirjas võetud kohustust kiita Euroopa Parlamendi seisukoht heaks vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõikele 4,
- võttes arvesse kodukorra artikleid 110 ja 59,
- võttes arvesse kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni arvamust,

¹ EÜT C 77, 28.3.2002, lk 1.

- võttes arvesse rahvusvahelise kaubanduse komisjoni raportit (A9-0312/2023),
- A. arvestades, et Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni õigusteenistuste konsultatiivse töörühma arvamuse kohaselt ei sisalda komisjoni ettepanek muid sisulisi muudatusi peale nende, mis on ettepanekus esile toodud, ning arvestades, et varasemate õigusaktide muutmata sätete ja nimetatud muudatuste kodifitseerimise osas piirdub ettepanek üksnes kehtivate õigusaktide kodifitseerimisega ilma sisuliste muudatusteta;
- 1. võtab vastu allpool toodud esimese lugemise seisukoha, võttes arvesse Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni õigusteenistuste konsultatiivse töörühma soovitusi;
- 2. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon asendab selle uue ettepanekuga, muudab seda oluliselt või kavatseb seda oluliselt muuta;
- 3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 23. aprillil 2024. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2024/..., mis käsitleb tulirelvade, oluliste osade ja laskemoona impordi-, ekspordi- ja transiidimeetmeid, millega rakendatakse rahvusvahelise organiseeritud kuritegevuse vastu võitlemise Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni konventsiooni täiendava tulirelvade, nende osade ja laskemoona ebaseaduslikku valmistamist ja nendega ebaseaduslikku kauplemist tõkestava ÜRO protokoll (ÜRO tulirelvade protokoll) artiklit 10 (uuesti sõnastatud)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikleid 33 ja 207,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt¹

¹ Euroopa Parlamendi 23. aprilli 2024. aasta seisukoht.

ning arvestades järgmist:

- (1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) nr 258/2012² tuleb teha mitmeid muudatusi, *et sätestada tulirelvade, oluliste osade, laskemoona, hoiatus- ja signaalrelvade, laskekõlbmatuks muudetud tulirelvade, poolvalmis tulirelvade, poolvalmis oluliste osade ja helisummutite impordi, ekspordi ja transiidi ühised normid*. Selguse huvides tuleks kõnealune määrus uuesti sõnastada.
- (2) Vastavalt nõukogu otsusele 2001/748/EÜ³ kirjutas komisjon rahvusvahelise organiseeritud kuritegevuse vastu võitlemise **Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni** konventsiooni **täiendavale** tulirelvade, nende osade ja laskemoona ebaseaduslikku valmistamist ja nendega ebaseaduslikku kauplemist tõkestavale ÜRO protokollile⁴ (edaspidi „ÜRO tulirelvade protokoll“) Euroopa Liidu nimel alla 16. jaanuaril 2002.

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. märtsi 2012. aasta määrus (EL) nr 258/2012, millega rakendatakse rahvusvahelise organiseeritud kuritegevuse vastu võitlemise Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni konventsiooni täiendava tulirelvade, nende osade ja laskemoona ebaseaduslikku valmistamist ja nendega ebaseaduslikku kauplemist tõkestava ÜRO protokoll (ÜRO tulirelvade protokoll) artiklit 10 ning kehtestatakse tulirelvade, nende osade ja laskemoona ekspordilubade andmise menetlus ning impordi ja transiiti käsitlevad meetmed (ELT L 94, 30.3.2012, lk 1).

³ Nõukogu 16. oktoobri 2001. aasta otsus 2001/748/EÜ, mis käsitleb rahvusvahelise organiseeritud kuritegevuse vastu võitlemise konventsioonile lisatud tulirelvade, nende osade, lisaseadiste ja laskemoona ebaseadusliku valmistamise ja nendega kauplemise vastu võitlemise ÜRO protokoll allakirjutamist Euroopa Ühenduse nimel (EÜT L 280, 24.10.2001, lk 5).

⁴ ELT L 89, 25.3.2014, lk 10.

- (3) ÜRO tulirelvade protokoll, mille eesmärk on edendada, hõlbustada ja tugevdada *osalisriikide* koostööd, et tõkestada tulirelvade, nende *osade ja* laskemoona ebaseaduslikku valmistamist ja nendega kauplemist, selle vastu võidelda ning see kaotada, jõustus 3. juulil 2005.
- (4) Liit võttis ÜRO tulirelvade protokollide rakendamiseks vastu määruse (EL) nr 258/2012. Liit ratifitseeris ÜRO tulirelvade protokollide nõukogu otsusega 2014/164/EL⁵.
- (5) ÜRO tulirelvade protokollide *osalisriigid* peavad kehtestama haldusmenetlused või -süsteemid või täiustama neid, et tulirelvade valmistamist, märgistamist, importi ja eksporti tulemuslikult kontrollida.
- (6) *ÜRO tulirelvade protokollide ega* käesolevat määrust ei kohaldata *riikidevaheliste tehingute ega riiklike vedude suhtes juhtudel, mil selline kohaldamine piiraks osalisriigi õigust võtta kooskõlas ÜRO põhikirjaga meetmeid riigi julgeoleku huvides.*

⁵ Nõukogu 11. veebruari 2014. aasta otsus 2014/164/EL, mis käsitleb rahvusvahelise organiseeritud kuritegevuse vastu võitlemise Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni konventsiooni täiendava tulirelvade, nende osade, lisaseadiste ja laskemoona ebaseaduslikku valmistamist ja nendega ebaseaduslikku kauplemist tõkestava protokollide Euroopa Liidu nimel sõlmimist (ELT L 89, 25.3.2014, lk 7).

- (7) Käesolev määrus ei mõjuta liikmesriikide olulistele *ning relvade, laskemoona või sõjavarustuse tootmise või kaubandusega seotud* julgeolekuhuvidele viitava Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELi toimimise leping) artikli 346 kohaldamist. *Vastavalt Euroopa Liidu Kohtu praktikale ei saa seda sätet aga tõlgendada nii, et sellega on antud liikmesriikidele diskretsiooniõigus, mis võimaldab neil üksnes nendele huvidele viidates ELi toimimise lepingu sätetest kõrvale kalduda. Seega peavad liikmesriigid, kes soovivad kasutada ELi toimimise lepingu artikliga 346 võimaldatud erandit, tõendama, et selline erand on vajalik nende oluliste julgeolekuhuvide kaitsmiseks. Käesolev määrus ei mõjuta Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/43/EÜ⁶ kohaldamist.*
- (8) *Käesolev määrus peaks olema kooskõlas muude asjakohaste sätetega, mis käsitlevad sõjaliseks otstarbeks kasutatavaid tulirelvi, olulisi osi, laskemoona, hoiatus- ja signaalrelvi, laskekõlbmatuks muudetud tulirelvi, poolvalmis tulirelvi, poolvalmis olulisi osi ja helisummuteid, julgeolekustrateegiaid, väike- ja kergrelvadega ebaseaduslikku kauplemist ning sõjatehnoloogia ekspordi, sealhulgas kooskõlas nõukogu ühise seisukohaga 2008/944/ÜVJP⁷ ja nõukogu otsusega (ÜVJP) 2021/38⁸.*

⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 6. mai 2009. aasta direktiiv 2009/43/EÜ kaitseotstarbeliste toodete ühendusesisese veo tingimuste lihtsustamise kohta (ELT L 146, 10.6.2009, lk 1).

⁷ Nõukogu 8. detsembri 2008. aasta ühine seisukoht 2008/944/ÜVJP, millega määratletakse sõjatehnoloogia ja -varustuse ekspordi kontrolli reguleerivad ühiseeskirjad (ELT L 335, 13.12.2008, lk 99).

⁸ Nõukogu 15. jaanuari 2021. aasta otsus (ÜVJP) 2021/38, millega kehtestatakse ühine lähenemisviis väike- ja kergrelvade ning nende laskemoona ekspordiga seotud lõppkasutaja sertifikaatide elementide suhtes (ELT L 14, 18.1.2021, lk 4).

- (9) *Käesolevat määrust ei tuleks kohaldada tehingutele tulirelvade, oluliste osade, laskemoona, hoiatus- ja signaalrelvade, laskekõlbmatuks muudetud tulirelvade, poolvalmis tulirelvade, poolvalmis oluliste osade ja helisummutitega, mis lepinguliste suhete otseses või kaudses raamistikus või lõppkasutaja sertifikaatide alusel on mõeldud relvajõududele, politseile või riigiasutustele. Erand peaks hõlmama eraõiguslike üksustega tehtavaid tehinguid, mida tehakse seoses sellise kaubaga arendustegevuse, katsetamise, tootmise, hoolduse või esitlemise eesmärgil, kui lõpptoode on ette nähtud või seda tarnitakse üksnes relvajõududele, politseile või riigiasutustele. Erandit ei tuleks kohaldada kolmandatesse riikidesse saadetavate C-klassi tulirelvade, oluliste osade, laskemoona, hoiatus- ja signaalrelvade, poolvalmis tulirelvade, poolvalmis oluliste osade ja helisummutite suhtes.*

- (10) *Käesolev määrus ei mõjuta tsiviilkasutuseks mõeldud tulirelvade liidu territooriumil toimuvat vedu käsitleva Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2021/555⁹ kohaldamist. Käesolevat määrust kohaldatakse üksnes liidu tolliterritooriumile saabuva impordi, seda läbiva transiidi ja liidu tolliterritooriumilt toimuva ekspordi suhtes. Seetõttu kohaldatakse liidu tolliterritooriumil vabasse ringlusse lubatud tulirelvade, oluliste osade, laskemoona, hoiatus- ja signaalrelvade ning laskekõlbmatuks muudetud tulirelvade suhtes direktiivi (EL) 2021/555 nõudeid. Ühtlasi ei reguleeri käesolev määrus relvade omandiõigust ega eraisikutele, relvakaupmeestele või vahendajatele lubade andmist. Omandamist ja valdust, sealhulgas eraisikutele, relvakaupmeestele ja vahendajatele lubade andmist käsitlevad normid on kehtestatud direktiiviga (EL) 2021/555.*
- (11) Käesolev määrus ei piira Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2021/821¹⁰ kehtestatud liidu korda kahesuguse kasutusega kaupade ekspordi, vahendamise, tehnilise abi, transiidi ja edasitoimetamise kontrollimiseks.

⁹ *Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. märtsi 2021. aasta direktiiv (EL) 2021/555 relvade omandamise ja valduse kontrolli kohta (ELT L 115, 6.4.2021, lk 1).*

¹⁰ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. mai 2021. aasta määrus (EL) 2021/821, millega kehtestatakse liidu kord kahesuguse kasutusega kaupade ekspordi, vahendamise, tehnilise abi, transiidi ja edasitoimetamise kontrollimiseks (ELT L 206, 11.6.2021, lk 1).

- (12) Käesolev määrus *ei piira liikmesriikide kohustusi, mis tulenevad nõukogu otsuse või ühise seisukohaga kehtestatud piiravatest meetmetest või* ■ *nõukogu ühise seisukohaga 2003/468/ÜVJP¹¹ kehtestatud kohustustest.*
- (13) ■ Käesolev määrus ei kitsenda mingil viisil *Euroopa Parlamendi ja nõukogu* määrusega (EL) nr 952/2013¹² *või* komisjoni delegeeritud määrusega (EL) 2015/2446¹³ ette nähtud ega neist tulenevaid volitusi.
- (14) *Käesoleva määrusega hõlmatud kauba olemuse tõttu ei saa kohaldada mõningaid tollilihtsustusi, nagu suulist deklareerimist.*

■

¹¹ Nõukogu 23. juuni 2003. aasta ühine seisukoht 2003/468/ÜVJP relvavahenduse kontrolli kohta (ELT L 156, 25.6.2003, lk 79).

¹² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. oktoobri 2013. aasta määrus (EL) nr 952/2013, millega kehtestatakse liidu tolliseadustik (ELT L 269, 10.10.2013, lk 1).

¹³ Komisjoni 28. juuli 2015. aasta delegeeritud määrus (EL) 2015/2446, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 952/2013 seoses liidu tolliseadustiku teatavaid sätteid täpsustavate üksikasjalike eeskirjadega (ELT L 343, 29.12.2015, lk 1).

- (15) *Kui tulirelvad ei ole nõuetekohaselt märgistatud vastavalt ÜRO tulirelvade protokollile artiklile 8, peaks liikmesriikidel olema võimalik otsustada kinni peetud tulirelvad importija kulul hävitada.*
- (16) *Tulirelvi, olulisi osi ja laskemoona peaks saama vabasse ringlusse lubamiseks deklareerida vaid siis, kui need on nõuetekohaselt märgistatud vastavalt direktiivile (EL) 2021/555. Kuni sellise märgistamiseni peaksid importijad suunama tulirelvad mõnele muule tolliprotseduurile, näiteks tolliladustamisele, seestöötlemisele või vabatsiooni, ning selle protseduuri ajal peaksid nad täitma märgistamisnõude kas oma valdustes või muus vastava loaga kohas, näiteks riiklikus kontrolliasutuses, kooskõlas liidu tollialaste õigusaktidega. Isikutel, kelle äritegevus seisneb tulirelvade, oluliste osade ja laskemoona valmistamises, nendega kauplemises, nende vahetamises, rendileandmises, parandamises, muutmises või ümberehitamises, peaks olema lubatud märgistada tulirelvi, olulisi osi ja laskemoona vastavalt direktiivi (EL) 2021/555 artiklile 4 viivitamata pärast nende vabasse ringlusse lubamist, kuna kõnealune direktiiv võimaldab seda ja takistab märgistamata kauba turule laskmist. Need isikud peaksid aga täitma ÜRO tulirelvade protokollile artikli 8 lõike 1 punktis b sätestatud nõuet, mis osutab vajadusele lisada tulirelvadele impordimärgistus.*

- (17) Laskekõlbmatuks muudetud tulirelvi peaks saama vabasse ringlusse **lubamiseks või ajutiseks impordiks deklareerida sellised liidu tolliterritooriumil mitteasuvad isikud, kellel on selleks luba käesoleva määruse alusel**, üksnes siis, kui nende relvadega on kaasas laskekõlbmatuks muutmise tõend ja need on märgistatud vastavalt **komisjoni** rakendusmääruse (EL) 2015/2403¹⁴ artiklile 5. Kuni sellise tõendi kättesaamiseni või korrektse märgistamiseni peaksid importijad suunama laskekõlbmatuks muudetud tulirelvad mõnele muule tolliprotseduurile, näiteks tolliladustamisele või vabatsooni, ning selle protseduuri ajal **peaks neil olema võimalik** taotleda, et **pädevad asutused** kontrolliks vastavalt direktiivi (EL) 2021/555 artiklile 15 laskekõlbmatuks muutmist ja väljastaksid tõendi vastavalt **EL** rakendusmääruse (EL) 2015/2403 artiklile 3.

¹⁴ **Komisjoni 15. detsembri 2015. aasta rakendusmäärus (EL) 2015/2403, millega kehtestatakse tulirelvade laskekõlbmatuks muutmise norme ja meetodeid käsitlevad ühised suunised, et tagada laskekõlbmatuks muudetud tulirelvade jäädav kasutuskõlbmatuse (ELT L 333, 19.12.2015, lk 62).**

- (18) **Impordi- või ekspordilubade andmisel ning hoiatus- ja signaalrelvade importimisel ja eksportimisel tuleks** hoiatus- ja signaalrelvadena, st mitte tulirelvadena, käsitada üksnes selliseid hoiatus- ja signaalrelvi, mis vastavad komisjoni rakendusdirektiivis (EL) 2019/69¹⁵ sätestatud nõuetele. Seadmed, mille saab hõlpsasti ümber ehitada tulirelvaks, tuleks alati liigitada tulirelvaks vastavalt tollinomenklatuurile ning **toll ja pädevad asutused** peaks neid käsitama tulirelvadena. Kõrvalesuunamise riski ärahoidmiseks tuleb tagada, et riikide tolli tegevus impordi ajal hoiatus- ja signaalrelvadena deklareeritud seadmete liigitamisel oleks järjepidev.
- (19) **Tulirelvade, oluliste osade ja laskemoona importimiseks liidu tolliterritooriumile peaks olema vaja impordiluba.** Kuna eksisteerib suur risk, et imporditud lõpetamata ja märgistamata toodetest valmistatakse ebaseaduslikult tulirelvi, peaks poolvalmis tulirelvi ja **poolvalmis** olulisi osi olema lubatud importida üksnes nõuetekohaselt litsentseeritud relvakaupmeestel ja vahendajatel.

¹⁵ Komisjoni 16. jaanuari 2019. aasta rakendusdirektiiv (EL) 2019/69, millega nähakse ette hoiatus- ja signaalrelvade tehnilised nõuded vastavalt nõukogu direktiivile 91/477/EMÜ relvade omandamise ja valduse kontrolli kohta (ELT L 15, 17.1.2019, lk 22).

- (20) Impordiloo taotlejate karistusregistri andmete kontroll *peaks olema sama range nagu ekspordiloo taotlejate puhul ning liikmesriigid peaksid saama* karistusregistrist *teavet* nõukogu raamotsusega 2009/315/JSK¹⁶ loodud *süsteemi* kaudu. Pädevad asutused peaksid kontrollima, kas imporditavad tulirelvad on Schengeni infosüsteemis (SIS) registreeritud kaotsiläinud, varastatud või arestimiseks otsitavate tulirelvadena. *Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2018/1862¹⁷ artiklis 47 on sätestatud tulirelvade registreerimisega tegelevate teenistuste juurdepääs SISile. Käesoleva määruse rakendamisel tuleks pädevaid asutusi käsitada tulirelvade registreerimisega tegelevate teenistustena.*

¹⁶ Nõukogu 26. veebruari 2009. aasta raamotsus 2009/315/JSK, mis käsitleb karistusregistrite andmete vahetamise liikmesriikidevahelist korraldust ja andmete sisu (ELT L 93, 7.4.2009, lk 23).

¹⁷ *Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. novembri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1862, milles käsitletakse Schengeni infosüsteemi (SIS) loomist, toimimist ja kasutamist politseikoostöös ja kriminaalasjades tehtavas õigusalas koostöös ning millega muudetakse nõukogu otsust 2007/533/JSK ja tunnistatakse see kehtetuks ning tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1986/2006 ja komisjoni otsus 2010/261/EL (ELT L 312, 7.12.2018, lk 56).*

- (21) Kui isik on kantud karistusregistrisse teo eest, mis on nõukogu raamotsuse 2002/584/JSK¹⁸ artikli 2 lõikes 2 loetletud kuritegu, peaks see olema põhjus, et tulirelvade, oluliste osade ja laskemoona, *hoiatus- ja signaalrelvade, laskekõlbmatuks muudetud tulirelvade, poolvalmis tulirelvade, poolvalmis oluliste osade ja helisummutite import keelata.*
- (22) *Liidu tolliterritooriumil mitteasuvad isikud võivad saada loa ajutiselt importida ja eksportida tulirelvi, olulisi osi, laskemoona, hoiatus- ja signaalrelvi, laskekõlbmatuks muudetud tulirelvi ja helisummuteid näitustel väljapaneku, parandamise, jahipidamise, sportlaskmise või ajalooliste sündmuste taasetendamise eesmärgil.* Selliste ajutiseks impordiks deklareeritud tulirelvade või muude esemete kohta käiv teave peaks olema selgelt sõnastatud, et toll ja muud pädevad asutused saaksid tolliprotseduuri tulemuslikult lõpetada ja piirata seeläbi ohtu, et sellised tulirelvad või muud esemed jäävad ebaseaduslikult liidu tolliterritooriumile.

¹⁸ Nõukogu 13. juuni 2002. aasta raamotsus 2002/584/JSK Euroopa vahistamismääruse ja liikmesriikidevahelise üleandmiskorra kohta (EÜT L 190, 18.7.2002, lk 1).

- (23) *ÜRO tulirelvade protokoll* artikli 10 kohaselt on osalisriikidel lubatud kehtestada lihtsustatud protseduurid tõendatavatel seaduslikel eesmärkidel toimuva ajutise impordi ja ekspordi jaoks. Sellest tulenevalt lihtsustatakse käesoleva määrusega mitmekordse saatmise, transiidimeetmete ning ajutise impordi ja ekspordi jaoks lubade andmist näitustel väljapaneku, hindamise, parandamise, jahipidamise, sportlaskmise ja ajalooliste sündmuste taasetendamise eesmärgil.
- (24) *Eksisteerib oht, et liidu tolliterritooriumile sisenevaid ja seda läbivaid kolmandast riigist pärit tulirelvi, olulisi osi, laskemoona, hoiatus- ja signaalrelvi, laskekõlbmatuks muudetud tulirelvi, poolvalmis tulirelvi, poolvalmis olulisi osi ja helisummuteid, mis on suunatud tollitransiidiprotseduurile lõppsihtkohaga kolmandas riigis, võidakse suunata kõrvale. Seetõttu peaksid toll ja pädevad asutused andma selliseks liidu tolliterritooriumil toimuvaks transiidiks sõnaselge loa enne selle toimumist.*

- (25) *Halduskoormuse vähendamiseks tuleks isikud, kellele on liidus antud luba omada tulirelvi, teatavatel juhtudel vabastada impordi- ja ekspordiloo saamise nõudest. Julgeolekukaalutlustel ja kontrollide hõlbustamiseks tuleks sellistel juhtudel siiski säilitada jälgitavus.*
- (26) *Õiguskindluse ja liikumise prognoositavuse parandamiseks tuleks enne impordiloo andmist saada nõusolek igalt liikmesriigilt, keda kavandatav liikumine mõjutab. Sarnast nõusolekut tuleks taotleda juhul, kui ajutiselt eksporditud kauba kavandatav taassisenemiskoht asub muu liikmesriigi territooriumil.*
- (27) *Käesolev määrus võimaldab liikmesriikidel võtta impordi valdkonnas meetmeid eeldusel, et need meetmed võetakse vastu kooskõlas ELi toimimise lepinguga. Sellised keelud või piirangud ei tohiks kujutada endast meelevaldse diskrimineerimise vahendit ega varjatud kaubanduspiirangut. Komisjonile tuleks teatada, kui turul toimuvate ebaharilike arengusuundumuste tõttu liikmesriik leiab, et võib olla vaja võtta kaitsemeetmeid. Käesolevas määruses tuleks sätestada tingimused, mille alusel peaks komisjon andma loa kõnealused meetmed kehtestada.*

- (28) *On vaja selgitada, et isikul, kes soovib eksportida tulirelvi, olulisi osi, laskemoona, laskekõlbmatuks muudetud tulirelvi, poolvalmis tulirelvi, poolvalmis olulisi osi ja helisummuteid, peab olema ekspordiluba. Sellise loa taotlemise õigus peaks piirduma eksportijatega, kellel on asukohaliikmesriigis lubatud neid kaupu omada, nendega kaubelda või neid vahendada vastavalt direktiivile (EL) 2021/555.*
- (29) *Isikute puhul, kes tegelevad ekspordiga oma äritegevuse käigus, peaks ekspordiluba kehtima kuni kolm aastat, sealhulgas juhul, kui see hõlmab mitut järjestikust lühiajalist impordiluba, mille on väljastanud importivad kolmandad riigid. Tuleks kehtestada täiendavad liidu üldised load, et vähendada turvalisuse ja julgeoleku valdkonna volitatud ettevõtjate halduskoormust, välja arvatud kõige ohtlikumate tulirelvade puhul. Liikmesriigid peaksid saama kehtestada ka riiklikud üldised ekspordiload, kui nad peavad seda vajalikuks.*

- (30) *Enne ekspordi lubamist on oluline kontrollida, et importiv kolmas riik on vastavaks impordiks loa andnud ning transiidiriiigiks olevatel kolmandatel riikidel ei ole konkreetse liikumise suhtes vastuväiteid.* Õiguskindluse ja prognoositavuse parandamiseks tuleks transiidiriiigiks oleva kolmanda riigi nõusolek lugeda antuks, kui transiidi kohta ei ole saadud vastuväiteid. Liikmesriikide otsused nõuda sõnaselget nõusolekut peavad olema kõigi ettevõtjate jaoks läbipaistvad. *Asjaomaste dokumentide pädevatele asutustele esitamise kohustus peaks lasuma eksportijal.*
- (31) Sihtkohaks olevasse kolmandasse riiki importimise tõendamist käsitlevaid norme on vaja ühtlustada. Seepärast peaksid *eksportijad* olema *kohustatud* esitama ekspordiloo väljastanud pädevale asutusele tõendid tulirelvi, olulisi osi, *laskemoona, hoiatus- ja signaalrelvi, laskekõlbmatuks muudetud tulirelvi, poolvalmis tulirelvi, poolvalmis olulisi osi ja helisummuteid* sisaldava saadetise impordiriigiks olevas kolmandas riigis kättesaamise kohta; eelkõige tuleks selleks esitada asjaomased importi käsitlevad tollidokumendid.

- (32) *Lubade andmisel peaksid liikmesriigid täitma kohustusi, mis tulenevad nõukogu otsuste või Euroopa Julgeoleku- ja Koostööorganisatsiooni (OSCE) otsuse või ÜRO Julgeolekunõukogu siduva resolutsiooni alusel kehtestatud piiravatest meetmetest, eelkõige seoses relvaembargodega. Kui neid rahvusvahelisi kohustusi rakendatakse riiklikus õiguses, on asjakohane selgitada, et käesolev määrus ei takista selle õiguse kohaldamist.*
- (33) *Enne ekspordi lubamist on oluline kontrollida, et ükski teine liikmesriik ei oleks varem keeldunud sisuliselt identse tehingu tegemisest. Sellise kontrolli hõlbustamiseks peaksid liikmesriigid vahetama teavet keeldumiste kohta. Lisaks keeldumisi käsitleva teabe elektroonilisele vahetamisele peaksid liikmesriigid teavet kontrollima ka olemasolevatest andmebaasidest, nagu tavarelvastuse ekspordi andmebaas (COARM).*
- (34) Tuleks tagada, et loa andmise tingimused oleksid jätkuvalt täidetud kogu loa kehtivusaja jooksul, nii nagu ■ liidus tulirelva omandamise või omamise loa puhul vastavalt direktiivile (EL) 2021/555.

- (35) *Pädevad asutused peaksid teavitama tolli loa tühistamisest, selle kehtivuse peatamisest, muutmisest või kehtetuks tunnistamisest. Sellise teabe kättesaadavaks tegemise kohustus ei tohiks piirata kaebuste esitamise korda, mida kohaldatakse riikliku õiguse kohaselt.*
- (36) Et vältida kõrvalesuunamise ohtu ja vähendada samal ajal halduskoormust, on vaja uurida kahtlust tekitavaid olukordi, mille puhul liikmesriigid peaksid taotlema sihtkohaks oleva kolmanda riigi ametiasutuste kinnitust kättesaamise kohta. *Kui sellist kättesaamiskinnitust ei ole mingil põhjusel võimalik saada, tuleks see teave hilisemaks kasutamiseks salvestada elektroonilisse litsentsisüsteemi.*
- (37) Tuleks selgitada, millised on pädevate asutuste kohustused seoses saatmisjärgse kontrolliga. ■
-

- (38) **Käesoleva määruse kohaldamisel** on tulirelvade, oluliste osade, laskemoona, hoiatus- ja signaalrelvade, laskekõlbmatuks muudetud tulirelvade, poolvalmis tulirelvade, poolvalmis oluliste osade ning helisummutite jälgitavuse tagamiseks ülioluline anda **pädevatele asutustele** juurdepääs Euroopa Liidu Õiguskaitsekoostöö Ameti (Europol) turvalisele teabevahetusvõrgule (SIENA). **Kõnealune juurdepääs peaks olema piiratud ja käesolevas määruses sätestatud kohustuste täitmise eesmärgiga proportsionaalne**. Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2016/794¹⁹ kohaldavad liikmesriigid peaksid andma kõnealuse juurdepääsu.
- (39) Selleks et kasutada liidu turule toodavate või sealt väljaviidavate I lisas loetletud tulirelvade, oluliste osade, laskemoona, hoiatus- ja signaalrelvade, **laskekõlbmatuks muudetud tulirelvade, poolvalmis tulirelvade, poolvalmis oluliste osade ja helisummutite** hindamise puhul riskipõhist käsitusviisi ning tagada, et kontrollid on tulemuslikud ja toimuvad kooskõlas käesoleva määruse nõuetega, **peaksid** komisjon, pädevad asutused ja toll tegema tihedat koostööd ja vahetama teavet.

¹⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. mai 2016. aasta määrus (EL) 2016/794, mis käsitleb Euroopa Liidu Õiguskaitsekoostöö Ametit (Europol) ning millega asendatakse ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu otsused 2009/371/JSK, 2009/934/JSK, 2009/935/JSK, 2009/936/JSK ja 2009/968/JSK (ELT L 135, 24.5.2016, lk 53).

- (40) Selleks et hõlbustada tulirelvade jälgimist ja tulemuslikult võidelda tulirelvade, oluliste osade, *laskemoona, hoiatus- ja signaalrelvade, laskekõlbmatuks muudetud tulirelvade, poolvalmis tulirelvade, poolvalmis oluliste osade ja helisummutitega ebaseadusliku* kauplemise vastu, on vaja parandada teabevahetust liikmesriikide vahel, eelkõige olemasolevate sidekanalite parema kasutamise *ning tulirelvade impordi ja ekspordi koordineerimise rühma ja rahvusvahelise koostöö kaudu.*

- (41) Isikuandmeid tuleb töödelda kooskõlas normidega, mis on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu *määrustes* (EL) 2016/679²⁰ ja (EL) 2018/1725²¹.
- (42) Tuleks tagada kooskõla liidu õiguse alusel kehtivate andmete säilitamist käsitlevate sätetega.

²⁰ *Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. aprilli 2016. aasta määrus (EL) 2016/679 füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (isikuandmete kaitse üldmäärus) (ELT L 119, 4.5.2016, lk 1).*

²¹ *Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1725, mis käsitleb füüsiliste isikute kaitset isikuandmete töötlemisel liidu institutsioonides, organites ja asutustes ning isikuandmete vaba liikumist, ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 45/2001 ja otsus nr 1247/2002/EÜ (ELT L 295, 21.11.2018, lk 39).*

- (43) Schengeni õigustik sisaldab täitevkomitee otsust (SCH/Com-ex (99) 10)²², mille kohaselt peavad liikmesriigid esitama iga aasta 31. juuliks statistika koostamise ühise tabeli alusel oma riigi aastaandmed eelmise aasta ebaseadusliku tulirelvakaubanduse kohta. Lisaks soovitas komisjon oma 17. aprilli 2018. aasta soovitusel, mis käsitleb tulirelvade, nende osade ja oluliste osade ning laskemoona ekspordi, impordi ja transiidi turvalisuse parandamiseks viivitamata võetavaid meetmeid, et liikmesriigid peaksid koguma üksikasjalikke eelneva aasta statistilisi andmeid tulirelvade ekspordi- ja impordilubade arvu, lubade andmisest keeldumiste ning tulirelvade ekspordi- ja impordikoguste ja -väärtuse kohta päritolu- või sihtriikide kaupa ning esitama need statistilised andmed komisjonile. **Käesoleva määrusega tuleks võimaldada komisjonil koguda neid andmeid otse käesoleva määruse rakendamiseks loodud elektroonilistest süsteemidest. Statistilised andmed peaksid olema anonüümitud ja koostatud nii, et nende põhjal ei oleks isegi kaudselt võimalik teha järeldusi konkreetsete relvakaupmeeste kohta.**

²² Täitevkomitee 28. aprilli 1999. aasta otsus ebaseadusliku tulirelvakaubanduse kohta (SCH/Com-ex (99) 10) (EÜT L 239, 22.9.2000, lk 469).

- (44) *Komisjon peaks liikmesriikide andmed koondama ja avaldama need aastaaruande osana iga aasta 31. oktoobriks. Aruanne tuleks avalikustada ning esitada nii Euroopa Parlamendile kui ka nõukogule.*
- (45) *Enne aastaaruande avaldamist peab komisjon konsulteerima tulirelvade impordi ja ekspordi koordineerimise rühmaga, et kontrollida, et aruande kavandisse ei ole lisatud tundlikku äriteavet.*
- (46) *Käesolevas määruses sätestatud menetluste digitaliseerimiseks tuleks luua elektrooniline litsentsisüsteem. On oluline, et isik, kellel on õigus luba taotleda, oleks registreeritud selles süsteemis enne taotlemismenetlusega alustamist. Kuna elektrooniline litsentsisüsteem moodustab käesoleva määruse rakendamise tehnilise aluse, peaks see olema täielikult toimiv nii kiiresti kui võimalik.*

- (47) *Kui liikmesriigid säilitavad oma olemasolevad riiklikud elektroonilised loasüsteemid, peaks käesoleva määrusega loodud elektrooniline litsentsisüsteem saama nende riiklike elektrooniliste loasüsteemidega ühenduda. Selline ühendus peaks tagama riiklike elektrooniliste loasüsteemide kaudu antud lube käsitleva teabe edastamise elektroonilisse litsentsisüsteemi.*
- (48) *Käesoleva määruse täitmise üldist tagamist tuleks hõlbustada käesoleva määrusega loodava elektroonilise litsentsisüsteemi ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2022/2399²³ loodud Euroopa Liidu tollivaldkonna ühtse teeninduskeskkonna (edaspidi „ELi tollivaldkonna ühtne teeninduskeskkond“) omavahelise ühendusega. Sel eesmärgil ja kooskõlas määruse (EL) 2022/2399 artikli 5 lõikega 6 peaks komisjon muutma kõnealuse määruse lisa A osa. Kui kaupa imporditakse ajutiselt või eksporditakse, kasutades ajutise impordi konventsiooni (Istanbuli konventsioon)²⁴ A lisa I liites sätestatud ATA-märkmikku, peaksid pädevad asutused saama teavet ATA-märkmiku kasutamise kohta. Kuigi seda teavet ei saa automaatselt vahetada, kuna kõik konventsiooniosalised ei kohalda digitaalset ATA-märkmikku, tuleks uurida edasist automatiseerimist, võttes arvesse võimalikku koostalitlusvõimet ATA-märkmike elektroonilise haldamise süsteemiga, st e-ATA-süsteemiga.*

²³ *Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. novembri 2022. aasta määrus (EL) 2022/2399, millega luuakse Euroopa Liidu tollivaldkonna ühtne teeninduskeskkond ja muudetakse määrust (EL) nr 952/2013 (ELT L 317, 9.12.2022, lk 1).*

²⁴ *EÜT L 130, 27.5.1993, lk 4.*

- (49) Käesoleva määruse nõuetekohase kohaldamise tagamiseks peaksid liikmesriigid võtma meetmeid, millega antakse pädevatele asutustele asjakohased volitused.
- (50) ÜRO tulirelvade protokolli järgimine eeldab ka tulirelvade, nende *osade ja* oluliste osade ja laskemoona ebaseadusliku valmistamise või nendega ebaseadusliku kauplemise kriminaliseerimist ning meetmete võtmist, mille alusel on võimalik konfiskeerida esemeid, mis on ebaseaduslikult valmistatud või millega kaubeldi ebaseaduslikult.
- (51) Liikmesriigid peaksid kehtestama käesoleva määruse rikkumise korral kohaldatavad karistusnormid ja võtma kõik vajalikud meetmed nende rakendamise tagamiseks. Karistused peaksid olema mõjusad, proportsionaalsed ja hoiatavad.
- (52) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga (EL) 2019/1937²⁵ kehtestatud rikkumisest teavitajate kaitse korda tuleks kohaldada ka isikute suhtes, kes teatavad tulirelvade impordi ja ekspordiga seotud õigusnormide rikkumisest.

²⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2019. aasta direktiiv (EL) 2019/1937 liidu õiguse rikkumisest teavitavate isikute kaitse kohta (ELT L 305, 26.11.2019, lk 17).

- (53) Selleks *et kehtestada turvalisuse ja julgeoleku valdkonna volitatud ettevõtjate jaoks liidu üldine impordiluba ja liidu üldine ekspordiluba, täpsustades seda tüüpi loa vormi, otstarvet ja territoriaalset kehtivust, määrata kindlaks ATA-märkmiku see osa, kus tuleb viidata asjaomasele loale*, hallata selliste tulirelvade, oluliste osade **II**, laskemoona ning hoiatus- ja signaalrelvade loetelu, mille jaoks on käesoleva määruse kohaselt nõutav luba, viia käesoleva määruse I lisa kooskõlla nõukogu määruse (EMÜ) nr 2658/87²⁶ I lisaga ja direktiivi (EL) 2021/555 I lisaga *ning* kohandada käesoleva määruse II, *III ja IV lisa*, et võtta arvesse digitaliseerimist ja tolliprotseduurides tehtud muudatusi, *peaks komisjonil olema* õigus võtta kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte. **III** On eriti oluline, et komisjon viiks oma ettevalmistava töö käigus läbi asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil, ja et kõnealused konsultatsioonid viidaks läbi kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes²⁷ sätestatud põhimõtetega. Eelkõige selleks, et tagada delegeeritud õigusaktide ettevalmistamises võrdne osalemine, saavad Euroopa Parlament ja nõukogu kõik dokumendid liikmesriikide ekspertidega samal ajal ning nende ekspertidel on pidev juurdepääs komisjoni eksperdirühmade koosolekutele, millel arutatakse delegeeritud õigusaktide ettevalmistamist.

²⁶ Nõukogu 23. juuli 1987. aasta määrus (EMÜ) nr 2658/87 tariifi- ja statistikanomenklatuuri ning ühise tollitariifistiku kohta (EÜT L 256, 7.9.1987, lk 1).

²⁷ ELT L 123, 12.5.2016, lk 1.

- (54) Selleks et tagada käesoleva määruse ühetaolised rakendamistingimused, tuleks komisjonile anda rakendamisvolitused. Neid volitusi tuleks teostada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 182/2011²⁸.
- (55) Komisjon ja liikmesriigid peaksid teatama üksteisele käesoleva määruse alusel võetud meetmetest ja edastama üksteisele muu nende käsutuses oleva käesoleva määrusega seotud asjakohase teabe.
- (56) *Selleks et tagada poolvalmis tulirelvade, poolvalmis oluliste osade ja helisummutite tehniliste omaduste ühetaolised rakendamistingimused, tuleks komisjonile anda rakendamisvolitused. Neid volitusi tuleks teostada kooskõlas määrusega (EL) nr 182/2011.*

²⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisvolituste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13).

- (57) *Riiklike koguseliste piirangute puhul mõjutab komisjoni antud luba üksnes teatava liikmesriigi territooriumi. Võttes arvesse piirangu piiratud geograafilist kohaldamisala ja määruse (EL) nr 182/2011 artikli 2 lõiget 3, on seega põhjendatud, et komisjon annab sellise loa rakendusaktiga kooskõlas kõnealuse määruse artiklis 4 sätestatud nõuandemenetlusega.*
- (58) Käesolev määrus ei tohiks takistada liikmesriike rakendamast oma põhiseaduslikke norme, mis käsitlevad üldsuse juurdepääsu ametlikele dokumentidele, võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 1049/2001²⁹.
- (59) Vastavalt proportsionaalsuse põhimõttele on vajalik ja asjakohane põhieesmärgi saavutamiseks ehk jälgitavuse parandamiseks ja seega tulirelvadega kauplemise valdkonnas julgeoleku tõhustamiseks, ilma et seejuures põhjendamatult takistataks sellist kauplemist, kehtestada õigusnormid tsiviilkasutuseks mõeldud tulirelvade impordi, ekspordi ja transiidi kohta. Euroopa Liidu lepingu artikli 5 lõike 4 kohaselt ei lähe käesolev määrus seatud eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

²⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2001. aasta määrus (EÜ) nr 1049/2001 üldsuse juurdepääsu kohta Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni dokumentidele (EÜT L 145, 31.5.2001, lk 43).

I PEATÜKK
REGULEERIMISESE, MÕISTED JA KOHALDAMISALA

Artikkel 1
Reguleerimise

Käesoleva määrusega kehtestatakse normid loetletud **kauba** impordi- ja ekspordilubade andmise menetluse ning importi, ekspordi ja transiiti käsitlevate meetmete kohta, et rakendada rahvusvahelise organiseeritud kuritegevuse vastu võitlemise Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni konventsiooni täiendava tulirelvade, nende osade ja laskemoona ebaseaduslikku valmistamist ja nendega ebaseaduslikku kauplemist tõkestava ÜRO protokolli (edaspidi „ÜRO tulirelvade protokoll“) artiklit 10.

Artikkel 2

Mõisted

1. Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- 1) „loetletud kaup“ – ***I lisas loetletud*** tulirelvad, olulised osad, laskemoon, hoiatus- ja signaalrelvad, ***laskekõlbmatuks muudetud tulirelvad, poolvalmis tulirelvad, poolvalmis olulised osad ja helisummutid***;
- 2) „tulirelv“ – ***direktiivi (EL) 2021/555 artikli 1 lõike 1 punktis 1 määratletud tulirelv***;
- 3) „***helisummuti***“ – ***seade, mis on loodud või mida on kohandatud tulirelvast tulistamisel tekkiva heli vähendamiseks***;
- 4) „***oluline osa***“ – ***direktiivi (EL) 2021/555 artikli 1 lõike 1 punktis 2 määratletud tulirelva oluline osa***;
- 5) „poolvalmis tulirelvad“ – tulirelvad, mis ei ole valmis vahetuks kasutamiseks ja mille kuju või kontuur sarnaneb vastava valmis tulirelva omaga ning mida saab – välja arvatud erandjuhtudel – kasutada üksnes selleks, et ehitada neist välja valmis tulirelvad;
- 6) „poolvalmis olulised osad“ – olulised osad, mis ei ole valmis vahetuks kasutamiseks ja mille kuju või kontuur sarnaneb vastava valmis olulise osa omaga ning mida saab – välja arvatud erandjuhtudel – kasutada üksnes selleks, et ehitada neist välja valmis olulised osad;

- 7) „laskemoon“ – *direktiivi (EL) 2021/555 artikli 1 lõike 1 punktis 3 määratletud laskemoon*;
- 8) „laskekõlbmatuks muudetud tulirelvad“ – *direktiivi (EL) 2021/555 artikli 1 lõike 1 punktis 6 määratletud laskekõlbmatuks muudetud tulirelvad*;
- 9) „hoiatus- ja signaalrelvad“ – *direktiivi (EL) 2021/555 artikli 1 lõike 1 punktis 4 määratletud hoiatus- ja signaalrelvad*;
- 10) „isik“ – füüsiline isik, juriidiline isik, või kui kehtivad normid seda ette näevad, isikute ühendus, kes saab teha õigustoiminguid, kuid kellel puudub juriidilise isiku õiguslik seisund;
- 11) „liidu tolliterritoorium“ – määruse (EL) nr 952/2013 artiklis 4 sätestatud tolliterritoorium;
- 12) „liidu kaup“ – *määruse (EL) nr 952/2013 artikli 5 punktis 23 määratletud liidu kaup*;
- 13) „liiduväline kaup“ – määruse (EL) nr 952/2013 artikli 5 *punktis 24 määratletud liiduväline kaup*;

14) „toll“ – määruse (EL) nr 952/2013 artikli 5 *punktis 1* määratletud *toll*;

■

15) „tollialased õigusaktid“ – määruse (EL) nr 952/2013 artikli 1 *punktis 2* määratletud *tollialased* õigusaktid;

16) „tolliformaalsused“ – *määruse (EL) nr 952/2013 artikli 5 punktis 8* määratletud *tolliformaalsused*;

17) „tollikontroll“ – ■ *määruse (EL) nr 952/2013 artikli 5 punktis 3* määratletud *tollikontroll*;

18) „tollideklaratsioon“ – *määruse (EL) nr 952/2013 artikli 5 punktis 12* määratletud *tollideklaratsioon*;

■

19) „sisenemine“ – *liiduvälise* kauba *füüsiline sisenemine* liidu tolliterritooriumile ■ ;

- 20) „import“ – *kauba toomine liidu tolliterritooriumile* ja kauba suunamine vabasse ringlusse, nagu on sätestatud määruse (EL) nr 952/2013 artiklis 201, või *kauba eriprotseduurile suunamine*, nagu on sätestatud määruse (EL) nr 952/2013 artiklis 210;
- 21) „importija“ – *füüsiline või juriidiline isik*, kes esitab *tollideklaratsiooni* ■ impordi kohta enda nimel või kelle nimel selline deklaratsioon esitatakse *või transiidi korral tolliprotseduuri pidaja*;
- 22) „eksport“ – *ekspordiprotseduur määruse (EL) nr 952/2013 artikli 269 tähenduses, sealhulgas määruse (EL) nr 952/2013 artikli 269 lõike 2 punktides a, b ja c märgitud olukorrad*;
- 23) „reeksport“ – *reeksport määruse (EL) nr 952/2013 artiklite 270, 271 ja 274 tähenduses*;
- 24) „väljumine“ – kauba *füüsiline* väljumine ■ liidu tolliterritooriumilt;

25) „eksportija“ – mõni järgmine isik:

- a) *liidu tolliterritooriumil asuv füüsiline või juriidiline isik, kes esitab ekspordi kohta tollideklaratsiooni või kelle nimel see esitatakse ning kellel on deklaratsiooni vastuvõetavaks tunnistamise ajal leping kolmanda riigi kaubasaajaga ning kellel on õigus teha otsus loetletud kauba väljapoole liidu tolliterritooriumi saatmise kohta; kui ekspordilepingut ei ole sõlmitud või kui lepingupool ei tegutse iseenda nimel, on eksportija isik, kellel on õigus teha otsus loetletud kauba väljapoole liidu tolliterritooriumi saatmise kohta;*
- b) *füüsiline või juriidiline isik, kes esitab reekspordi deklaratsiooni, väljumise ülddeklaratsiooni või reekspordi teatise või kelle nimel see esitatakse ning kellel on deklaratsiooni või reekspordi teatise vastuvõetavaks tunnistamise ajal leping kolmanda riigi kaubasaajaga ning kellel on õigus teha otsus loetletud kauba väljapoole liidu tolliterritooriumi saatmise kohta; kui ekspordilepingut ei ole sõlmitud või kui lepingupool ei tegutse iseenda nimel, on eksportija isik, kellel on õigus teha otsus loetletud kauba väljapoole liidu tolliterritooriumi saatmise kohta, või*

c) *kui kohaldatav ei ole ei punkt a ega punkt b, füüsiline isik, kes veab loetletud kaupa temaga kaasas olevate isiklike asjadena;*

26) „deklarant“ – *määruse (EL) nr 952/2013 artikli 5 punktis 15 määratletud deklarant;*

27) „relvakaupmees“ – *direktiivi (EL) 2021/555 artikli 1 lõike 1 punktis 9 määratletud relvakaupmees;*

28) „vahendaja“ – *direktiivi (EL) 2021/555 artikli 1 lõike 1 punktis 10 määratletud vahendaja;*

29) „näitus“ – *nõukogu määruse (EÜ) nr 1186/2009³⁰ artikli 90 lõike 2 punktis a kirjeldatud mess või muu sarnane üritus, kus ei toimu loetletud kauba müüki kolmandatest riikidest ega kolmandatesse riikidesse;*

³⁰ *Nõukogu 16. novembri 2009. aasta määrus (EÜ) nr 1186/2009, millega kehtestatakse ühenduse tollimaksuvabastuse süsteem (ELT L 324, 10.12.2009, lk 23).*

30) „ajutine eksport“ – *loetletud kauba eksport* liidu tolliterritooriumilt *kavatsusega importida asjaomane kaup tagasi liidu tolliterritooriumile*;

■

31) „seestöötlemine“ – *seestöötlemine määruse (EL) nr 952/2013 artikli 256 tähenduses*;

32) „transiit“ – *transiidiprotseduur määruse (EL) nr 952/2013 VII jaotise 2. peatüki tähenduses*;

■

33) „ajutine import“ – *ajutine import määruse (EL) nr 952/2013 artikli 250 tähenduses*;

34) „ümbertoolimisega vedu“ – *liikumine*, mis hõlmab *loetletud kauba* füüsilist mahalaadimist ühelt transpordivahendilt ■ teisele transpordivahendile;

35) **■** „*ebaseaduslik* kauplemine“ – *loetletud kauba* import, eksport, müük, tarnimine, liigutamine või üleandmine ühe liikmesriigi territooriumilt või tema territooriumi kaudu kolmanda riigi territooriumile *või kolmanda riigi territooriumilt*, kui täidetud on mõni järgmine tingimus:

- a) asjaomane liikmesriik ei ole selleks andnud käesoleva määruse kohast luba;
- b) *loetletud kaup* ei ole märgistatud vastavalt *artikli 6 lõikes 1* osutatud õigusnormidele, mis käsitlevad märgistust, *või*
- c) *loetletud kaup on deklareeritud vabasse ringlusse lubamiseks ilma artikli 6 lõikes 2 osutatud õigusnormides nõutud märgistusega, välja arvatud juhul, kui kaup on sellest nõudest vabastatud vastavalt kõnealuse artikli lõikele 2 või 3;*

■

36) „pädev asutus“ – artikli 40 lõikes 2 ette nähtud riigi ametiasutused;

37) „*elektrooniline litsentsisüsteem*“ – artiklis 34 osutatud süsteem.

2. *Komisjon võtab vastu rakendusaktid käesoleva artikli lõike 1 punktides 3, 5 ja 6 määratletud helisummutite, poolvalmis tulirelvade ja poolvalmis oluliste osade tehnilisi omadusi käsitlevate üksikasjalike normide kohta. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 43 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.*

Artikkel 3
Kohaldamisala

■ Käesolevat määrust ei kohaldata järgmise suhtes:

- a) riikidevahelised tehingud ja riiklikud veod;
- b) *A-klassi kuuluv loetletud kaup, tingimusel et see on kantud sõjaliste kaupade ühisesse Euroopa Liidu nimekirja³¹, selle kauba liidu tolliterritooriumilt eksportimisel või reeksportimisel, välja arvatud ajutise ekspordi või reeksporti korral kooskõlas käesoleva määruse artikliga 22;*
- c) *B-klassi kuuluv loetletud kaup, tingimusel et see on kantud sõjaliste kaupade ühisesse Euroopa Liidu nimekirja, selle kauba liidu territooriumilt eksportimisel või reeksportimisel, kui see on mõeldud ■ relvajõududele, politseile või riigiasutustele;*
- d) *A-, B- ja C-klassi kuuluv loetletud kaup, mis on mõeldud liikmesriikide relvajõududele, politseile või riigiasutustele;*
- e) antiiksed tulirelvad ■ vastavalt riiklikes õigusaktides esitatud määratlustele, tingimusel et antiiksed tulirelvad ei hõlma tulirelvi, mis on valmistatud pärast 1899. aastat.

■

³¹ *Sõjaliste kaupade ühine Euroopa Liidu nimekiri, mille nõukogu võttis vastu 19. veebruaril 2024 (varustus, mis on hõlmatud nõukogu ühise seisukohaga 2008/944/ÜVJP, millega määratletakse sõjatehnoloogia ja -varustuse ekspordi kontrolli reguleerivad ühiseeskirjad) (millega ajakohastatakse ja asendatakse sõjaliste kaupade ühine Euroopa Liidu nimekiri, mille nõukogu võttis vastu 20. veebruaril 2023 (ELT C 72, 28.2.2023, lk 2)) (ÜVJP) (ELT C, C/2024/1945, 1.3.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/1945/oj>).*

Artikkel 4

Erandid liidu tolliformaalsustest

1. ***Loetletud kaubaga*** ei tohi teha järgmisi toiminguid:
 - a) tolliprotseduurile suunamine määruse (EL) nr 952/2013 artikliga 166 kehtestatud lihtsustatud deklaratsiooni alusel;
 - b) deklarandi arvestuskande tegemine vastavalt määruse (EL) nr 952/2013 artiklile 182;
 - c) enesehindamine vastavalt määruse (EL) nr 952/2013 artiklile 185;
 - d) deklareerimine delegeeritud määruse (EL) 2015/2446 artiklis ***143a*** osutatud spetsiaalset andmestut sisaldavas tollideklaratsioonis;
 - e) deklareerimine delegeeritud määruse (EL) 2015/2446 artiklis 144 osutatud vähendatud andmestut sisaldavas tollideklaratsioonis ***või***
 - f) deklareerimine suuliselt või muul viisil, millele on osutatud delegeeritud määruse (EL) 2015/2446 artiklites 135–141.***

2. Käesoleva artikli lõike 1 punkte a ja b ei kohaldata **loetletud kauba** suhtes, kui tegemist on lihtsustatud protseduuride ühtse loaga, mis on veel kehtiv vastavalt komisjoni rakendusmääruse (EL) 2015/2447³² artikli 345 lõikele 4.

II PEATÜKK

SISENEMIS- JA IMPORDINÕUDED

Artikkel 5

Importijate ülesanded

1. *Importijad:*

a) tagavad, et impordiks mõeldud loetletud kaup vastab

- i) artiklis 6 sätestatud õigusnormidele, mis käsitlevad märgistust;*
- ii) artiklis 7 sätestatud õigusnormidele, mis käsitlevad relvade laskekõlbmatuks muutmist, kui see on kohaldatav, ning*
- iii) artiklis 8 sätestatud õigusnormidele, mis käsitlevad relvade ümberehitamise keeldu, kui see on kohaldatav;*

³² *Komisjoni 24. novembri 2015. aasta rakendusmäärus (EL) 2015/2447, millega nähakse ette Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 952/2013 (millega kehtestatakse liidu tolliseadustik) teatavate sätete üksikasjalikud rakenduseeskirjad (ELT L 343, 29.12.2015, lk 558).*

- b) hoiavad kõiki käesoleva lõike punktis a *osutatud õigusnormide* kohaseid *dokumente* ja käesoleva määruse artiklite 9, *11 ja 12* kohaseid asjaomaseid dokumente määruse *(EL) nr 952/2013* artiklis *51* osutatud *ajavahemiku* jooksul *pädevale asutusele* kättesaadavana;
- c) esitavad *pärast pädevalt asutuselt* vastava taotluse saamist sellele asutusele *eksportiva kolmanda riigi ekspordiloa või kohaldataval juhul tõendi selle loa nõudest vabastatuse kohta*;
- d) kui on põhjust uskuda, et *loetletud kaup ei pruugi vastata käesoleva määruse, direktiivi (EL) 2021/555 või nendel õigusaktidel põhinevate õigusaktide nõuetele*, teavitavad sellest *viivitamata pädevat asutust*, ning
- e) teevad koostööd *pädeva asutusega*, sealhulgas pärast ■ taotluse saamist, ning tagavad, et *punktis d osutatud õigusaktides* sätestatud nõuete rikkumise korral võetakse olukorra parandamiseks viivitamata vajalikud parandusmeetmed.

2. Käesoleva artikli lõikest *1* tulenevad kohustused ei mõjuta *importijate* kohustusi, mis tulenevad *direktiivist (EL) 2021/555 või sellel direktiivil põhinevatest õigusaktidest*.

Artikkel 6

Märgistus importimisel

1. *Ilma ÜRO tulirelvade protokolli artikli 8 lõike 1 punkti a kohase märgistusega tulirelvi, mis sisenevad liidu tolliterritooriumile, ei impordita ega reekspordita.*
2. *Loetletud kaupa võib vabasse ringlusse lubamiseks deklareerida üksnes juhul, kui see vastab direktiivi (EL) 2021/555 artiklis 4 ja ÜRO tulirelvade protokolli artikli 8 lõike 1 punktis b sätestatud märgistusnõuetele, välja arvatud juhul, kui sellise kauba on importinud relvakaupmehed, kellel on lubatud neid nõudeid täita viivitamata pärast vabasse ringlusse lubamist.*
3. *Käesoleva artikli lõikeid 1 ja 2 ei kohaldata loetletud kauba suhtes, mis on erilise ajaloolise tähtsusega vastavalt direktiivi (EL) 2021/555 artikli 4 lõike 2 teisele lõigule.*

Artikkel 7

Laskekõlbmatuks muudetud tulirelvad

1. ***Seadmed, mis deklareeritakse laskekõlbmatuks muudetud tulirelvana, deklareeritakse vabasse ringlusse lubamiseks või ajutiseks impordiks kooskõlas käesoleva määruse artikliga 10 üksnes tingimusel, et nendega on kaasas laskekõlbmatuks muutmise tõend ja need on märgistatud kooskõlas direktiivi (EL) 2021/555 artikliga 15.***
2. ***Importija esitab pädevale asutusele laskekõlbmatuks muutmise tõendi koopia elektroonilise litsentsisüsteemi kaudu.***

Artikkel 8

Hoiatus- ja signaalrelvad

1. ***Pädev asutus annab hoiatus- ja signaalrelva impordiloo üksnes juhul, kui asjaomane seade vastab direktiivi (EL) 2021/555 artikli 14 lõikes 2 osutatud tehnilistele nõutele või kui tegemist on mudeliga, mis on käesoleva artikli lõikes 2 osutatud rakendusaktis loetletud mitteümberehitatava hoiatus- ja signaalrelvana.***
2. ***Komisjon kehtestab rakendusaktiga käesoleva artikli lõikes 1 osutatud mitteümberehitatavate hoiatus- ja signaalrelvade mudelite lahtise loetelu ning selliste seadmete, mis on deklareeritud hoiatus- ja signaalrelvana, kuid mida teadaolevalt saab ümber ehitada, lahtise loetelu.*** Nimetatud rakendusakt võetakse vastu kooskõlas artikli 43 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 9
Impordiluba

1. ***Olenemata artiklitest 11 ja 12 on I lisas loetletud liiduvälise kauba*** liidu tolliterritooriumile sisenemiseks vaja impordiluba. ***Impordiloa annab lõppsihtkohaks*** oleva liikmesriigi ***pädev asutus***.
2. ***Impordiluba sisaldab II lisas loetletud teavet ja väljastatakse elektroonilise litsentsisüsteemi kaudu ühe järgmist liiki loana:***
 - a) ***ühekordne luba, mille alusel võib vedada üht või mitut loetletud kaupa ühe korra ja mis kehtib kuni üks aasta;***
 - b) ***mitmekordne luba, mille alusel võib vedada üht või mitut loetletud kaupa mitu korda ja mis kehtib kuni kolm aastat;***
 - c) ***B- või C-klassi kuuluva loetletud kauba jaoks mõeldud liidu üldine luba, mis väljastatakse määruse (EL) nr 952/2013 artikli 38 lõike 2 punkti b kohastele turvalisuse ja julgeoleku valdkonna volitatud ettevõtjatele ning mis kehtib kindlaksmääratud päritoluriikidest lähtuva impordi puhul.***

3. Impordiluba ***on õigus*** taotleda igal füüsilisel või juriidilisel isikul, kellel on vastavalt direktiivile (EL) 2021/555 ***lubatud*** valmistada, omandada või vallata ***loetletud kaupa või sellega kaubelda, välja arvatud poolvalmis tulirelvad ja poolvalmis olulised osad***.
4. Poolvalmis tulirelvade ja poolvalmis oluliste osade impordiluba ***on õigus taotleda*** üksnes relvakaupmeestel ja vahendajatel.
5. ***Kui füüsilisel või juriidilisel isikul ei ole lõike 3 või 4 kohaselt õigust impordiluba taotleda, ei võta pädev asutus selle isiku taotlust vastu.***

■

■

Artikkel 10

Impordiloo menetlus

1. *Pädev asutus menetleb impordiloo taotlusi ajavahemiku jooksul, mis ei ületa 90 tööpäeva alates kuupäevast, mil pädevale asutusele esitati kogu nõutud teave. Igakülgsest põhjendatud juhtudel ja A-klassi kuuluva loetletud kaubaga seotud taotluse puhul võib seda tähtaega pikendada 110 tööpäevani.*
2. *Pädev asutus keeldub impordiloo andmisest, kui:*
 - a) *taotleja on füüsiline isik, keda on kriminaalkorras karistatud teo eest, mis on kantud raamotsuse 2002/584/JSK artikli 2 lõikes 2 esitatud kuritegude loetellu, või muu teo eest, mida käsitatakse kuriteona, mille eest ette nähtud maksimumkaristus on vähemalt nelja aasta pikkune vabadusekaotus;*
 - b) *taotleja on juriidiline isik ja üht järgmist selle juriidilise isikuga seotud isikutest on kriminaalkorras karistatud punktis a osutatud teo eest:*
 - i) *taotleja või*
 - ii) *taotleja eest vastutavad või tema juhtimist kontrollivad isikud;*

- c) *imporditav tulirelv on asjaomastes liidu, riiklikes või rahvusvahelistes andmebaasides kuulutatud kaotsiläinud, varastatud, uurimise all olevaks või muul põhjusel arestimiseks otsitavaks tulirelvaks;*
- d) *on selgeid märke selle kohta, et mõni tehingus osalev isik kujutab endast julgeolekuohtu või ohtu avalikule julgeolekule või et käesoleva lõike punktis a või b osutatud isikud ei suuda täita neile direktiiviga (EL) 2021/555, käesoleva määrusega või nende tulirelvadega seoses väljastatud lubadega pandud kohustusi.*
3. *Impordiloo andmise üle otsustamisel võtab pädev asutus arvesse kõiki asjakohaseid kaalutlusi, sealhulgas riikliku välis- ja julgeolekupoliitika kaalutlusi. Artiklit 24 kohaldatakse mutatis mutandis.*
4. *Käesoleva artikli lõike 2 kohaldamisel hangivad liikmesriigid teistes liikmesriikides taotleja suhtes tehtud varasemate süüdimõistvate kohtuotsuste kohta teavet raamotsusega 2009/315/JSK loodud süsteemi kaudu.*
5. *Lõike 2 punkti c kohaldamisel kontrollivad liikmesriigid, et kõnealune tulirelv poleks kantud Schengeni infosüsteemi.*

6. *Pädev asutus tühistab või peatab impordiloo kehtivuse, muudab seda või tunnistab selle kehtetuks, kui selle andmise tingimused ei ole täidetud või ei ole enam täidetud. Kui pädev asutus võtab need otsused vastu, teeb ta selle teabe tollile elektroonilise litsentsisüsteemi kaudu viivitamata kättesaadavaks.*
7. *Kui pädev asutus on keeldunud impordiloo andmisest, registreeritakse tema lõplik otsus ja selle põhjendus elektroonilises litsentsisüsteemis.*
8. *Pädev asutus kontrollib impordiloo tingimuste täitmist riskihaldamise alusel. Pikemaks ajaks kui kaks aastat välja antud impordilubade tingimusi kontrollitakse kahe aasta pärast.*

Artikkel 11

Liidu tolliterritooriumile ajutiselt siseneva liiduvälise kauba impordiluba

1. *I lisas loetletud liiduväline kaup võib ajutiselt liidu tolliterritooriumile siseneda, kui sellega on kaasas ühekordne impordiluba, mille on taotlenud liidu tolliterritooriumil mitteasuv importija.*

2. ***Liidu tolliterritooriumil mitteasuvatele importijatele võib anda loetletud kauba jaoks ühekordse impordiloa üksnes järgmistel juhtudel:***

- a) **■** ajutine import hindamiseks, **■** näitusel väljapanek või parandamise eesmärgil seestöötlemine, tingimusel et ***loetletud kaup*** jääb väljaspool liidu tolliterritooriumi asuva isiku omandisse ja ***see kaup*** reeksporditakse kõnealusele isikule;
- b) ajutine import jahimeeste, ***ajalooliste sündmuste taasetendajate*** või laskesportlaste poolt nendega kaasas olevate isiklike esemetena, tingimusel et nad ***esitavad pädevale asutusele*** järgmise teabe:
 -
 -
 - i) ***reisi põhjused, eelkõige esitades kutse või muu tõendi liidu tolliterritooriumil toimuva jahipidamise, ajaloolise sündmuse taasetendamise või sportlaskmise kohta;***

- ii) *selle loetletud kauba kirjeldus, mis on kavas liidu tolliterritooriumile tuua, ning kauba liigi ja koguse põhjendus, mis peab sobima ajutise impordi põhjustega; laskemoona kogus on jahimeeste puhul maksimaalselt 800 padrunit ja laskesportlaste puhul maksimaalselt 1200 padrunit;*
- iii) *teave kõnealuse kauba kavandatava väljumiskoha ja väljumiskuupäeva kohta;*
- c) *sellise liiduvälise kauba sisenemine liidu tolliterritooriumile ja selle territooriumi läbimine, mis on suunatud tollitransiidiprotseduurile lõppsihtkohaga kolmandas riigis.*

Esimese lõigu punktides a ja b osutatud load annab selle liikmesriigi pädev asutus, kus toimub asjaomane hindamine, näitusel väljapanek, parandamine või sportlaskmine, jahipidamine või ajaloolise sündmuse taasetendamine. Kui hindamine, näitusel väljapanek, parandamine või sportlaskmine, jahipidamine või ajaloolise sündmuse taasetendamine toimub rohkem kui ühes liikmesriigis, annab loa selle liikmesriigi pädev asutus, kus hindamine, näitusel väljapanek, parandamine või sportlaskmine, jahipidamine või ajaloolise sündmuse taasetendamine toimub esimesena.

Esimese lõigu punktis c osutatud loa annab selle liikmesriigi pädev asutus, kus kaup liidu tolliterritooriumile siseneb.

3. Lõikes 2 osutatud impordiloe taotlus sisaldab järgmist:

- a) tõend või kinnitus, et karistusregistris ei ole importija kohta kannet seoses sellise teoga, mis on kantud raamotsuse 2002/584/JSK artikli 2 lõikes 2 esitatud kuritegude loetellu, või muu teoga, mida käsitatakse kuriteona, mille eest ette nähtud maksimumkaristus on vähemalt nelja aasta pikkune vabadusekaotus;*
- b) lõikes 2 loetletud kolmest eesmärgist nimetatakse üks;*
- c) tulirelva omamise või valdamise loa või samaväärse dokumendi ja kolmanda riigi ekspordiloe väljaandmise kuupäev ja kordumatu viitenumber või kohaldataval juhul tõend selle loa nõudest vabastatuse kohta, ning*
- d) tulirelvade andmed, sealhulgas valmistaja nimi või kaubamärk, valmistamise riik või koht, seerianumber ja võimaluse korral toote mudel.*

4. *Käesoleva artikli lõikes 2 osutatud impordiloo väljaandmise suhtes kohaldatakse artikli 10 lõikeid 1, 2, 3, 5, 6 ja 7.*
5. *Olenemata lõikest 2 võivad liikmesriigid anda riikliku üldise impordiloo, millega otseselt lubatakse C-klassi kuuluva loetletud kauba ajutist importi selle liikmesriigi territooriumile lõike 2 punktis b osutatud eesmärkidel, erijuhtudel, kui jahimehed, ajalooliste sündmuste taasetendajad või laskesportlased on kutsutud osalema korraldaja valdustes toimivas tegevuses. Importijad täidavad käesolevas määruses sätestatud kohustusi, välja arvatud neid, mis on seotud ühekordse impordiloo taotlemisega, ning järgivad riiklikus üldises impordiloas kindlaks määratud tingimusi.*
6. *Komisjon määrab rakendusaktiga kindlaks riiklikesse üldistesse impordilubadesse lisatavate tingimuste miinimumnõuded. Nimetatud rakendusakt võetakse vastu kooskõlas artikli 43 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.*

■

Halduslik lihtsustus

1. *Isik, kellel on Euroopa tulirelvapass või kellel on muul viisil direktiivi (EL) 2021/555 kohaselt lubatud valmistada, omandada või vallata loetletud kaupa või sellega kaubelda, võib importida loetletud kaupa liidu tolliterritooriumile ilma käesoleva määruse artikli 9 kohase impordiloata järgmistel juhtudel:*
- a) *sellise loetletud kauba import, mis on eelnevalt artikli 22 lõike 1 punkti a ja artikli 23 lõike 1 punkti c kohaselt ajutiselt eksporditud, tingimusel et:*
 - i) *pädeva asutuse poolt artikli 22 lõike 2 või artikli 23 lõike 1 kohaselt välja antud lihtsustatud ekspordiloa number või viitenumber teatatakse elektroonilise litsentsisüsteemi kaudu sihtkoha pädevale asutusele hiljemalt kümme tööpäeva enne kavandatavat taassisenemist liidu tolliterritooriumile;*
 - ii) *imporditava kauba puhul on tegemist ka eksporditava kaubaga;*

- iii) kaup imporditakse 90 päeva jooksul pärast eksportimist;*
- iv) liidu tolliterritooriumile sisenemise kavandatav aeg ja koht teatatakse elektroonilise litsentsisüsteemi kaudu sihtkoha pädevale asutusele hiljemalt kümme tööpäeva enne kavandatavat taassisenemist liidu tolliterritooriumile;*
- b) sellise loetletud kauba import, mis on kantud sõjaliste kaupade ühisesse Euroopa Liidu nimekirja, kui kaup on eelnevalt ajutiselt eksporditud hindamise, näitusel väljapaneku ja parandamise eesmärgil, tingimusel et:*
 - i) ühise seisukohaga 2008/944/ÜVJP kooskõlas ajutiseks ekspordiks antud litsentsist teatatakse elektroonilise litsentsisüsteemi kaudu pädevale asutusele vähemalt kümme tööpäeva enne kavandatavat taassisenemist liidu tolliterritooriumile;*
 - ii) imporditava kauba puhul on tegemist ka eksporditava kaubaga;*
 - iii) kaup imporditakse 90 päeva jooksul pärast eksportimist;*
 - iv) liidu tolliterritooriumile sisenemise kavandatav aeg ja koht teatatakse elektroonilise litsentsisüsteemi kaudu pädevale asutusele hiljemalt kümme tööpäeva enne kavandatud taassisenemist liidu tolliterritooriumile;*

- c) *sellise liidu kauba taassisenemine liidu tolliterritooriumile, mis on eelnevalt suunatud tollitransiidiprotseduurile, läbimaks liidu tolliterritooriumist väljaspool asuvat riiki või territooriumi lõppsihtkohaga liidus.*
2. *Käesoleva artikli kohaselt kaupa importiv isik peab olema sama isik, kes kauba eksportis, ja ta esitab tollideklaratsioonis selle tollideklaratsiooni viitenumbri, mida kasutati kauba ajutiseks liidu tolliterritooriumilt väljaviimiseks, ning pädeva asutuse poolt artikli 22 lõike 2 või artikli 23 lõike 1 kohaselt antud lihtsustatud ekspordiloo viitenumbri või numbri.*
3. *Sihtkoha pädev asutus keeldub importi lubamast ja registreerib selle keeldumise viivitamata elektroonilises litsentsisüsteemis, kui:*
- a) *taotleja ei vasta käesolevas artiklis sätestatud haldusliku lihtsustuse kriteeriumidele või*
- b) *on tõendeid selle kohta, et mõni lõike 1 punktis a või b osutatud olukordadega seotud isik, sealhulgas isik, kes kutsub taotlejat osalema väljaspool liidu tolliterritooriumi toimivas tegevuses, kujutab endast julgeolekuohtu või ohtu avalikule julgeolekule.*

Konsulterimine kavandatavast liikumisest mõjutatud liikmesriikidega

1. *Kui I lisas loetletud liiduväline kaup liigub liidu tolliterritooriumil, peab artiklis 9 või 11 osutatud impordiloo taotlus sisaldama teavet kavandatava liikumise kohta, sealhulgas asjakohasel juhul nende erinevate liikmesriikide kohta, kus hindamine, näitusel väljapanek, parandamine või sportlaskmine, jahipidamine või ajaloolise sündmuse taasetendamine toimub.*
2. *Artiklis 9 või 11 osutatud impordiluba andev pädev asutus taotleb seoses kavandatava liikumisega heakskiitu impordiloo taotluses märgitud teiste liikmesriikide pädevatelt asutustelt. Julgeolekukaalutlustega seotud igakülgset põhjendatud juhtudel võib konsulteeritud liikmesriigi pädev asutus esitada vastuväiteid tema territooriumilt läbi liikumise suhtes kümne tööpäeva jooksul alates kavandatava liikumise kohta teabe esitamise kuupäevast. Vastuväidete esitamata jätmist käsitatakse heakskiiduna. Kui teise liikmesriigi pädev asutus esitab vastuväite sellise loa andmise suhtes, lükkab liikmesriik, kus taotlus esitati, taotluse tagasi. Pädevate asutuste vaheliseks teabevahetuseks kasutatakse elektroonilist litsentsisüsteemi.*

3. *Loa saanud isik teatab loa andnud pädevale asutusele elektroonilise litsentsisüsteemi kaudu viivitamata kõigist muudatustest kavandatud liikumises. Julgeolekukaalutlustega seotud igakülselt põhjendatud juhtudel ja pärast lõikes 2 osutatud konsulteerimist teeb asjaomane pädev asutus kooskõlas loa andmise reeglitega otsuse selle kohta, kas kiita teatatud muudatused heaks või lükata need tagasi.*
4. *Kui kohaldatakse artikli 12 lõike 1 punktis a sätestatud halduslikke lihtsustusi ja kui kavandatav taassisenemiskoht ei asu sihtliikmesriigi pädeva asutuse territooriumil, teavitab kõnealune pädev asutus elektroonilise litsentsisüsteemi kaudu viivitamata selle liikmesriigi pädevat asutust, kus asjaomase liikumise puhul kavandatav taassisenemiskoht asub. Julgeolekukaalutlustega seotud igakülselt põhjendatud juhtudel võib kavandatava taassisenemiskoha liikmesriigi pädev asutus esitada vastuväiteid kõnealuse tema territooriumi läbiva liikumise suhtes viie tööpäeva jooksul alates kavandatava taassisenemise kohta teabe esitamise kuupäevast. Vastuväidete esitamata jätmist käsitatakse heakskiiduna. Kõik kavandatava taassisenemiskoha liikmesriigi pädeva asutuse vastuväited sellise haldusliku lihtsustuse võimaldamise suhtes on sihtliikmesriigile siduvad.*

*Artikkel 14**Riiklikud impordipiirangud*

Ilma et see piiraks muude liidu õigusaktide kohaldamist, ei takista käesolev määrus liikmesriigil vastu võtta või kohaldada koguselisi impordipiiranguid, mida on vaja avaliku korra või avaliku julgeoleku või tööstus- ja kaubandusomandiga seotud põhjustel.

*Artikkel 15**Luba võtta vastu riiklikke impordipiiranguid*

Komisjon annab liikmesriigile loa võtta artiklis 14 osutatud meetmeid artiklites 16, 17 ja 18 sätestatud tingimustel.

Artikkel 16

Komisjoni teavitamine

- 1. Kui liikmesriik kavatseb võtta artiklis 14 osutatud meetmeid, teatab ta sellest komisjonile.*
- 2. Lõikes 1 osutatud teatega koos tuleb esitada asjakohased dokumendid ning teave võetavate meetmete kohta, sealhulgas nende eesmärgid ja muu asjakohane teave.*
- 3. Lõikes 1 osutatud teade esitatakse vähemalt kuus kuud enne riikliku meetme võtmist. Kui liikmesriigi esitatud teave ei ole piisav, võib komisjon nõuda lisateavet.*
- 4. Kui artiklis 18 sätestatud konfidentsiaalsusnõudest ei tulene teisiti, teeb komisjon käesoleva artikli lõikes 1 osutatud teate ning taotluse korral ka sellele lisatud dokumendid kättesaadavaks teistele liikmesriikidele.*
- 5. Kui liikmesriigi esitatud teave ei ole piisav riiklike meetmete võtmise lubamiseks, võib komisjon nõuda lisateavet.*

Artikkel 17

Meetmete võtmise luba

- 1. Komisjon annab liikmesriikidele loa kehtestada impordipiiranguid, välja arvatud juhul, kui ta jõuab järeldusele, et sellised meetmed:*
 - a) oleksid vastuolus liidu õigusega ning see vastuolu ei ole seotud kokkusobimatusena, mis tuleneb pädevuse jagunemisest liidu ja tema liikmesriikide vahel;*
 - b) ei oleks kooskõlas liidu ühise kaubanduspoliitikaga seotud välistegevuse põhimõtete ja eesmärkidega, mis on kooskõlas ELi toimimise lepingu V osa I ja II jaotises kehtestatud üldsätetega.*
- 2. Komisjon annab käesoleva artikli lõikes 1 osutatud loa rakendusaktiga. Nimetatud rakendusakt võetakse vastu kooskõlas artikli 43 lõikes 2 osutatud nõuandemenetlusega. Komisjon teeb otsuse 120 tööpäeva jooksul alates artiklis 16 osutatud teatise saamisest. Kui otsuse tegemiseks on vaja lisateavet, arvestatakse 120-tööpäevast tähtaega lisateabe saamise kuupäevast.*

3. *Komisjon teavitab lõike 2 kohaselt tehtud otsustest Euroopa Parlamenti ja nõukogu.*
4. *Kui komisjon otsustab lõike 1 kohaselt luba mitte anda, teavitab ta sellest asjaomast liikmesriiki ja põhjendab loa andmisest keeldumist.*

Artikkel 18

Esitatud teabe konfidentsiaalsus

1. *Kui liikmesriik teatab komisjonile oma kavatsusest võtta artiklis 14 osutatud meetmeteid, võib ta märkida, kas mingit esitatud teavet tuleb käsitada konfidentsiaalsena ning kas seda võib jagada teiste liikmesriikidega.*
2. *Lõikes 1 osutatud juhul tagavad liikmesriigid ja komisjon konfidentsiaalse teabe kaitse kooskõlas kohaldatava liidu õigusega.*
3. *Liikmesriigid ja komisjon tagavad, et artikli 16 kohaselt esitatud konfidentsiaalse teabe salastatuse taset ei alandata ning salastatust ei kustutata ilma teabe koostaja eelneva kirjaliku nõusolekuta.*

III PEATÜKK
EKSPORDI, *REEKSPORDI JA VÄLJUMISE* NÕUDED

Artikkel 19

Ekspordiluba

1. *Loetletud kauba liidu tolliterritooriumilt väljaviimiseks on vaja ekspordiluba.*
2. Ekspordiluba *on õigus* taotleda igal eksportijal, kellel on vastavalt direktiivile (EL) 2021/555 *lubatud* valmistada, omandada või omada *loetletud kaupa* või sellega kaubelda. *Ekspordiloo* annab selle liikmesriigi pädev *asutus*, kus on eksportija asukoht ■ .
3. *Ekspordiluba sisaldab III lisas osutatud teavet ja see väljastatakse elektroonilise litsentsisüsteemi kaudu ühe järgmist liiki loana:*
 - a) *ühekordne luba või litsents, mis antakse ühele kindlale eksportijale ühe või mitme loetletud kauba ühekordseks saatmiseks ühele tuvastatud lõppsaaajale või kaubasaajale kolmandas riigis;*
 - b) *mitmekordne luba või litsents, mis antakse ühele kindlale eksportijale ühe või mitme loetletud kauba mitmekordseks saatmiseks ühele või mitmele tuvastatud lõppsaaajale või kaubasaajale ühes või mitmes kolmandas riigis;*

c) riiklik üldine ekspordiluba, millega antakse otsene loetletud kauba eksportimise luba eksportijatele, kes asuvad selle liikmesriigi territooriumil, kes väljastab riikliku üldise ekspordiloo, kui nad vastavad käesolevas määruses sätestatud nõuetele ja täidavad riiklikus üldises ekspordiloas kindlaks määratud tingimusi, või

d) liidu üldine luba, mis väljastatakse üksnes määruse (EL) nr 952/2013 artikli 38 lõike 2 punkti b kohastele turvalisuse ja julgeoleku valdkonna volitatud ettevõtjatele B- või C-klassi kuuluva loetletud kauba eksportimiseks kindlaksmääratud sihtriikidesse.

4. Kui loetletud kaup asub ühes või mitmes liikmesriigis, mis ei ole liikmesriigid, kus ekspordiloo taotlus esitati, peab see asjaolu olema märgitud taotlusele. Selle liikmesriigi pädev asutus, kellele ekspordiloo taotlus esitati, konsulteerib teise asjaomase liikmesriigi pädeva asutusega või teiste asjaomaste liikmesriikide pädevate asutustega, esitades asjakohase teabe ekspordiloo taotlemise kohta. Liikmesriigid, kellega on konsulteeritud, teatavad kümne tööpäeva jooksul alates nendega ühenduse võtmise kuupäevast elektroonilise litsentsisüsteemi kaudu sellise loa andmisega seotud kõigist vastuväidetest, mis on liikmesriigile, kus taotlus esitati, siduvad.

5. *Kui isikul ei ole lõike 2 kohaselt õigust ekspordiluba taotleda, ei võta pädev asutus taotlust vastu.*
6. *Liikmesriigid võivad võtta vastu riiklikud üldised ekspordiload, millega kehtestatakse riiklikud nõuded loetletud kauba ekspordile. Liikmesriigid teavitavad komisjoni ja teisi liikmesriike viivitamata igast riiklikust üldisest ekspordiloast, mis on vastu võetud lõike 3 punkti c kohaselt, esitades selle põhjused. Nad teatavad komisjonile ja teistele liikmesriikidele kontrollitava kauba kirjelduse, sihtriigid ning kasutustingimused ja -nõuded. Liikmesriigid teatavad komisjonile ja teistele liikmesriikidele viivitamata ka kõigist vastu võetud riiklike üldiste lubade muudatustest. Komisjon avaldab sellised teated Euroopa Liidu Teatajas.*

1. *Pädev asutus menetleb ekspordiloo taotlusi ajavahemiku jooksul, mis ei ületa 90 tööpäeva alates kuupäevast, mil pädevale asutusele esitati kogu nõutud teave. Igakülgsest põhjendatud juhtudel võib pädev asutus kõnealust ajavahemikku pikendada 110 tööpäevani.*
2. *Taotleja esitab ekspordiloo väljastamise eest vastutava liikmesriigi pädevale asutusele vajalikud dokumendid, millega tõendatakse, et*
 - a) *importiv kolmas riik on andnud impordiloo ja*
 - b) *transiidiriigiks oleval kolmandal riigil või kolmandatel riikidel, kui neid on, ei ole transiidi suhtes vastuväiteid.*

Esimese lõigu punkti b ei kohaldata:

■

- a) meritsi või õhuteed pidi kolmandate riikide sadamate või lennujaamade kaudu saatmise suhtes, tingimusel et ei toimu ümberlaadimist ega vahetata transpordivahendit, ning
- b) tõendatavatel seaduslikel eesmärkidel toimuva ajutise ekspordi suhtes, sealhulgas jahipidamine, *ajalooliste sündmuste taasetendamine*, sportlaskmine, hindamine, ■ näitusel väljapanek ja parandamine.

3. *Enne artiklis 19 osutatud ekspordiloe väljastamist kontrollib pädev asutus käesoleva artikli lõike 2 kohaselt esitatud dokumente.*
4. *Kui transiidi suhtes ei ole lõike 2 esimese lõigu punkti b kohaselt saadud vastuväiteid 20 tööpäeva jooksul alates sellekohase kirjaliku taotluse esitamise kuupäevast, siis loetakse, et transiidiriigiks oleval kolmandal riigil või kolmandatel riikidel, kellega konsulteeriti, ei ole transiidi suhtes vastuväiteid.*
5. Kui tegemist on laskekõlbmatuks muudetud tulirelvadega, esitab **taotleja** ekspordiloe väljastamise eest vastutava liikmesriigi pädevale **asutusele** direktiivi (EL) 2021/555 artiklis 15 osutatud tõendi laskekõlbmatuks muutmise kohta.
6. *Pädev asutus võib anda I lisa loetletud tulirelvadele ekspordiloe üksnes juhul, kui sellise loa taotlusele on lisatud IV lisa kohane kasutajadeklaratsioon, mille on väljastanud lõppsihtriigi importija. Kui loetletud kaup eksporditakse erasektori äriühingule, kes müüb selle edasi kohalikul turul, käsitatakse seda äriühingut käesoleva määruse kohaldamisel kasutajana. See ei takista pädeval asutusel hindamast erinevalt ekspordiloe taotlusi, mis puudutavad ekspordi edasimüüjatele, ja ekspordiloe taotlusi, mis puudutavad ekspordi kasutajatele.*

7. Ühekordse ekspordiloo kehtivusaeg ei tohi olla pikem kui ***kolmanda riigi väljastatud*** impordiloo kehtivusaeg. Mitmekordse **■** ekspordiloo kehtivusaeg ei tohi olla pikem kui kolm aastat. Kui ***kolmanda riigi väljastatud*** impordilool ei ole kehtivusaega märgitud, ***ei tohi*** ekspordiloo kehtivusaeg ***olla pikem kui üks aasta***, välja arvatud erandlikel asjaoludel ja igakülselt põhjendatud juhtudel.

■

Artikkel 21

Tulirelvade jälgitavus

1. ***Ekspordiluba, asjaomase*** kolmanda riigi väljastatud impordiluba ***ja*** neile lisatud dokumendid sisaldavad koos ***järgmist teavet***:
- a) väljastamise ja kehtivuse kuupäevad, kui need on asjakohased;
 - b) väljastamise koht;
 - c) ekspordi- ***ja väljumise*** riik või riigid;

- d) *sihtkohaks olev kolmas riik või territoorium;*
- e) kohaldataval juhul kolmas riik või kolmandad *riigid või territooriumid, mille kaudu loetletud kaupa veetakse;*
- f) kaubasaaja;
- g) lõppsaaja, kui see on saatmise ajal teada;
- h) *loetletud kauba* identifitseerimiseks vajalikud andmed ja kauba kogus, sealhulgas hiljemalt enne vedu tulirelvadele või olulistele osadele ■ kantud märgistus, ning
- i) *eksportiloaga ja asjaomase kolmanda riigi väljastatud impordiloaga hõlmatud kauba omanik, kui eksportija on vahendaja.*

2. Kui lõikes 1 osutatud teave on esitatud *asjaomase* kolmanda riigi ■ väljastatud impordiloal, edastab eksportija selle eelnevalt ja hiljemalt enne vedu kolmandale riigile, kolmandatele riikidele *või territooriumidele, mille kaudu kaupa veetakse.*

3. ***Loetletud kaupa võib*** eksportida üksnes juhul, kui see on märgistatud vastavalt direktiivi (EL) 2021/555 artiklile 4.

Artikkel 22

Vabastus ekspordiluba nõudest

1. ***Erandina artikli 19 lõikest 1*** ei nõuta ekspordiluba ***loetletud kauba*** ajutiseks ekspordiks või reekspordiks järgmistel juhtudel:

- a) selliste tulirelvade ajutine eksport, mis kuuluvad neid ***seaduslikult valdava*** jahimehe, ***ajaloolise sündmuse taasetendaja*** või laskesportlase kaasasolevate isiklike asjade hulka kolmandasse riiki reisimisel, tingimusel et ta ***esitab väljumiskoha*** pädevale ***asutusele elektroonilise litsentsisüsteemi kaudu vähemalt kümme tööpäeva enne*** ***loetletud kauba liidu tolliterritooriumilt välja viimist järgmise teabe:***
- i) ***reisi põhjus, eelkõige esitades kutse või muu tõendi jahipidamise, ajaloolise sündmuse taasetendamise või sportlaskmise kohta sihtkohaks olevas kolmandas riigis;***
- ii) ***asjaomaseid tulirelvi hõlmav Euroopa tulirelvapass, nagu on osutatud direktiivi (EL) 2021/555 artiklis 17;***

iii) teave selle kohta, milliseid Euroopa tulirelvapassis loetletud tulirelvi ja muid I lisas loetletud kaupu peale tulirelvade on kavas liidu tolliterritooriumilt välja viia, ning põhjendused sellise kauba liigi ja koguse kohta, mis peab olema vastavuses reisi eesmärgiga; laskemoona kogus on jahimeeste puhul maksimaalselt 800 padrunit ja laskesportlaste puhul maksimaalselt 1200 padrunit;

b) tulirelvade reeksport jahimeeste, *ajalooliste sündmuste taasetendajate* või laskesportlastega kaasas olevate isiklike esemetena pärast nende ajutist importi jahipidamise, *ajaloolise sündmuse taasetendamise* või sportlaskmise eesmärgil, tingimusel et:

i) loetletud kaup jääb väljaspool liidu tolliterritooriumi asuva isiku omandisse ja see reeksporditakse kõnealusele isikule;

- ii) *loetletud kaup reeksporditakse 90 päeva jooksul pärast liidu tolliterritooriumile sisenemist;*
 - iii) *väljumisel esitatakse tollile impordiloa viitenumber ning eksportija märgib reekspordi deklaratsioonile ajutise impordi deklaratsiooni viitenumbri;*
- c) *tollitransiidiprotseduurile suunatud liiduvälise kauba liidu tolliterritooriumilt väljavõtmine pärast ühe või mitme liikmesriigi territooriumi läbimist, kui nii lähte- kui ka sihtkoha toll asuvad kolmandas riigis;*
- d) *sellise liidu kauba liidu tolliterritooriumilt ajutine väljavõtmine, mida veetakse tollitransiidiprotseduuri alusel, mis läbib liidu tolliterritooriumist väljaspool asuvat riiki või territooriumi ning mille lõppsihtkoht asub liidus, tingimusel et:*
 - i) *vajaduse korral on vedu saanud loa vastavalt direktiivile (EL) 2021/555 ning*
 - ii) *kavandatavast liikumisest teatatakse sihtkoha pädevale asutusele elektroonilise litsentsisüsteemi kaudu kümme tööpäeva ette.*

Olenemata esimese lõigu punkti a alapunktist ii esitavad jahimehed, *ajalooliste sündmuste taasetendajad* või laskesportlased *lennureisi korral pädevale asutusele Euroopa tulirelvapassi, kui asjaomane loetletud kaup antakse üle lennuettevõtjale transpordiks väljapoole liidu tolliterritooriumi.*

2. ***Pädev asutus annab lõike 1 esimese lõigu punkti a kohaselt teavet esitavale isikule elektroonilise litsentsisüsteemi kaudu viitenumbri.***
3. Liikmesriigi pädev ***asutus*** peatab ekspordi ajavahemikuks, mis ei ületa kümmet tööpäeva, või vajaduse korral takistab muul viisil ***loetletud kauba*** väljaviimist liidu tolliterritooriumilt kõnealuse liikmesriigi kaudu, kui on põhjust kahtlustada, et jahimeeste, ***ajalooliste sündmuste taasetendajate*** või laskesportlaste esitatud põhjused, ***millele on osutatud käesoleva artikli lõike 1 esimese lõigu punktis a***, ei ole vastavuses artiklis 24 sätestatud asjakohaste kaalutluste või kohustustega. ■ Igakülgsest põhjendatud juhtudel võib pädev ***asutus*** kõnealust ***peatamise*** ajavahemikku pikendada 30 tööpäevani. ***Pädev asutus edastab elektroonilise litsentsisüsteemi kaudu tollile oma otsuse loetletud kauba vabastamise lubamise kohta või täiendavate meetmete võtmise kohta.***

Artikkel 23

Lihtsustatud ekspordiluba

1. Lihtsustatud ekspordiluba võib taotleda järgmistel juhtudel:

- a) *loetletud kauba* reeksport **180 päeva jooksul** pärast selle ajutist importi hindamiseks, **■** näitusel väljapanekuks või parandamise eesmärgil seestöötlemiseks, tingimusel et nimetatud **kaup** jääb väljaspool liidu tolliterritooriumi asuva isiku omandisse ja see reeksportitakse kõnealusele isikule **ning et eksportija märgib reeksporti deklaratsioonis ajutise impordi deklaratsiooni või seestöötlemise deklaratsiooni viitenumbri**;
- b) ajutiselt ladustatud *loetletud kauba* reeksport **määruse (EL) nr 952/2013 artiklis 149 osutatud tähtaja jooksul**;
- c) *loetletud kauba* ajutine eksport hindamise, **■** näitusel väljapaneku või parandamise eesmärgil, tingimusel et eksportija **tõendab selle kauba** valduse seaduslikkust.

2. Lihtsustatud ekspordiloa taotlus esitatakse elektroonilise litsentsisüsteemi kaudu ja see peab sisaldama järgmist:

- a) *lõikes 1* *loetletud kolmest eesmärgist* nimetatakse üks;

- b) eksportija nimi, identifitseerimisnumber, aadress ja kontaktandmed;*
- c) tulirelvade andmed, sealhulgas valmistaja nimi või kaubamärk, valmistamise riik või koht, seerianumber ja võimaluse korral toote mudel ja valmistamisaasta;*
- d) tulirelva omamise või valdamise loa ja kolmanda riigi impordiloo väljaandmise kuupäev ja kordumatu viitenumber või asjakohasel juhul viide direktiivi (EL) 2021/555 kohasele loale valmistada, omandada või vallata loetletud kaupa või sellise kaubaga kaubelda ning*
- e) eelnevalt ajutiselt imporditud loetletud kauba reekspordi korral viide tollideklaratsioonile, mille alusel nimetatud kaup liidu tolliterritooriumile toodi.*

3. Pädev asutus menetleb lihtsustatud ekspordilubade taotlusi ajavahemiku jooksul, mis ei ületa 20 tööpäeva alates kuupäevast, mil pädevale asutusele esitati kogu nõutud teave. Igakülgsest põhjendatud juhtudel võib kõnealust ajavahemikku pikendada 40 tööpäevani. Lihtsustatud ekspordiluba väljastatakse elektroonilise litsentsisüsteemi kaudu.

4. Selleks, et taotleja saaks lihtsustatud ekspordiloo, peavad olema täidetud järgmised tingimused:
- a) transiidiriigiks oleval kolmandal riigil või kolmandatel riikidel ei ole transiidi suhtes vastuväiteid, nagu on osutatud artikli 20 lõigetes 2 ja 4;
 - b) pädev asutus on viinud läbi artikli 20 lõikes 3 osutatud kontrolli ning
 - c) taotleja on esitanud pädevale asutusele tõendi laskekõlbmatuks muutmise kohta, nagu on osutatud artikli 20 lõikes 5.
5. ***Lõike 1 punkti c kohaselt välja antud lihtsustatud ekspordiloo kehtivusaeg ei tohi olla pikem kui kolmanda riigi väljastatud impordiloo kehtivusaeg või üks aasta, kui kõnealune kolmas riik ei täpsusta kehtivusaega või kui kohaldatakse impordiloo nõudest vabastamist.***

Artikkel 24

Pädevate asutuste kohustused

1. Otsuse tegemisel selle kohta, kas anda ekspordiluba ***või lihtsustatud ekspordiluba*** vastavalt käesolevale määrusele, võtab ***pädev asutus*** arvesse kõiki asjakohaseid kaalutlusi, sealhulgas ■ :
- a) oma liikmesriigi ülesandeid ja kohustusi asjakohaste rahvusvaheliste ekspordikontrolli kokkulepete või asjakohaste rahvusvaheliste lepingute osalisena;
 - b) riikliku välis- ja julgeolekupoliitika kaalutlusi, sealhulgas neid, mida hõlmab ühine seisukoht 2008/944/ÜVJP;
 - c) kavandatud lõppkasutuse, kaubasaaja, tuvastatud lõppsaaja ja kõrvaesuunamise ohuga seotud kaalutlusi.

2. Lisaks lõikes 1 sätestatud asjakohastele kaalutlustele võtab **pädev asutus** ekspordiloa **või lihtsustatud ekspordiloa** taotluste hindamisel arvesse, kas **taotleja** vahendid ja menetlused on proportsionaalsed ja piisavad, et tagada kooskõla käesoleva määruse sätete ja eesmärkidega ning loa tingimustega.
3. Otsuse tegemisel selle kohta, kas anda ekspordiluba **või lihtsustatud ekspordiluba** vastavalt käesolevale määrusele, peab **pädev asutus** järgima kõiki kohustusi, mis tulenevad nõukogu otsustega, Euroopa Julgeoleku- ja Koostööorganisatsiooni (OSCE) otsusega või ÜRO Julgeolekunõukogu siduva resolutsiooniga kehtestatud piiravatest meetmetest, eelkõige seoses relvaembargodega, **ning neid kohustusi rakendavat riiklikku õigust**.

4. *Enne ekspordiloo või lihtsustatud ekspordiloo andmist võtab pädev asutus arvesse kõiki teiste liikmesriikide pädevate asutuste poolt käesoleva määruse alusel tehtud keeldumisi. Esimesena mainitud pädev asutus võib kõigepealt konsulteerida viimasena mainitud asjaomase pädeva asutuse või pädevate asutustega. Kui esimesena mainitud pädev asutus otsustab pärast konsulteerimist siiski loa anda, teavitab ta sellest viimasena mainitud asjaomast pädevat asutust või pädevaid asutusi ning esitab oma otsuse selgitamiseks kogu asjakohase teabe. Selline teabevahetus toimub viivitamata ja elektroonilise litsentsisüsteemi kaudu.*
5. *Pädevad asutused kontrollivad nende antud ekspordilubade ja lihtsustatud ekspordilubade tingimuste täitmist riskihaldamise alusel. Pikemaks ajaks kui kaks aastat välja antud lubade tingimusi kontrollitakse kahe aasta pärast.*

Artikkel 25

Ekspordiloo andmisest keeldumine, selle tühistamine, kehtivuse peatamine, muutmine või kehtetuks tunnistamine

1. *Pädevad asutused keelduvad ekspordiloo või lihtsustatud ekspordiloo andmisest, kui kohaldub mõni järgmine tingimus:*
 - a) *artikli 24 lõikes 1 esitatud kohustused ja kaalutlused ei ole täidetud;*

- b)** taotleja on **füüsiline isik**, keda on kriminaalkorras karistatud teo eest, mis on kantud raamotsuse 2002/584/JSK **II** artikli 2 lõikes 2 esitatud kuritegude loetellu, või muu teo eest, mida käsitatakse kuriteona, mille eest ette nähtud maksimumkaristus on vähemalt nelja aasta pikkune vabadusekaotus **II** ;
- c)** **eksporditav tulirelv** on kuulutatud kaotsiläinud, varastatud või muul põhjusel arestimiseks otsitavaks tulirelvaks;
- d)** **taotleja on juriidiline isik ja üht järgmist selle juriidilise isikuga seotud isikutest on kriminaalkorras karistatud punktis b osutatud teo eest:**
- i)** **taotleja või**
 - ii)** **taotleja eest vastutavad või tema juhtimist kontrollivad isikud;**
- e)** **on selgeid märke selle kohta, et mõni tehingus osalev isik kujutab endast julgeolekuohtu või ohtu avalikule julgeolekule või et käesoleva lõike punktis b või d osutatud isikud ei suuda täita neile direktiiviga (EL) 2021/555, käesoleva määrusega või nende tulirelvadega seoses väljastatud lubadega pandud kohustusi.**

2. *Käesoleva artikli lõike 1 kohaldamisel hangivad liikmesriigid teistes liikmesriikides taotleja suhtes tehtud varasemate süüdimõistvate kohtuotsuste kohta teavet raamotsusega 2009/315/JSK loodud süsteemi kaudu.*
3. Lõike 1 *punkti c* kohaldamiseks kontrollivad liikmesriigid, et tulirelv poleks kantud Schengeni infosüsteemi.
4. Pädev *asutus* tühistab või peatab ekspordiloo *või lihtsustatud ekspordiloo kehtivuse*, muudab seda või tunnistab selle kehtetuks, *kui selle andmise tingimused ei ole täidetud või ei ole enam täidetud. Kui pädev asutus võtab sellise otsuse vastu, teeb ta* selle teabe tollile elektroonilise litsentsisüsteemi kaudu *viivitamata* kättesaadavaks.
5. Kui pädev *asutus* on ekspordiloo *või lihtsustatud ekspordiloo* kehtivuse peatanud, *teeb ta oma* lõpliku *otsuse* peatamise ajavahemiku lõppedes teistele pädevatele asutustele elektroonilise litsentsisüsteemi kaudu *viivitamata kättesaadavaks*.

6. Kui *pädev asutus* on keeldunud ekspordiloo *või lihtsustatud ekspordiloo* andmisest, *registreerib ta oma* lõpliku *otsuse viivitamata elektroonilises litsentsisüsteemis*.

■

7. Käesoleva artikli kohaselt jagatakse teavet kooskõlas artikliga 28, mis käsitleb teabe konfidentsiaalsust.

■

Artikkel 26

Tõend kättesaamise kohta

1. Eksportija esitab ekspordiloo *väljastanud* pädevale asutusele tõendi *loetletud kauba* saadetise impordiriigiks olevas kolmandas riigis kättesaamise kohta *45 päeva* jooksul pärast loetletud kauba väljumist liidu tolliterritooriumilt, *esitades* asjaomased importi käsitlevad tollidokumendid. *Kõnealused dokumendid esitatakse elektroonilise litsentsisüsteemi kaudu*.

2. Kui lõikes 1 osutatud tõendit saadetise kättesaamise kohta ei ole, taotleb **ekspordiloo väljastanud pädev asutus** ekspordiriigi tollilt **viivitamata** kinnitust, et **loetletud kauba väljumisega seotud tolliformaalsused on täidetud ning loetletud kaup** on liidu tolliterritooriumilt väljunud.
3. **Kui toll kinnitab tolliformaalsuste täitmist ja kauba väljumist**, palub **ekspordiloo väljastanud pädev asutus** importiva kolmanda riigi asjaomasel asutusel **kinnitada kauba sisenemist tema tolliterritooriumile**.
4. **Kui pädev asutus ei saa importivalt kolmandalt riigilt kauba sisenemise kohta lõike 3 kohast kinnitust, kannab ta selle teabe elektroonilisse litsentsisüsteemi.**

IV peatükk
JÄRELEVALVE JA KONTROLL

Artikkel 27

Saatmisjärgne kontroll

1. ***Loetletud kaubale*** ekspordiloo andnud pädev ***asutus võib*** teha saatmisjärgse kontrolli, et teha kindlaks, et ***kauba eksport*** on vastavuses IV lisas sätestatud ***kasutajadeklaratsioonis*** esitatud kinnitustega ***ja et kaup on jõudnud kavandatud lõppsihtkohta.***
2. ***Pädev asutus ja toll teevad omavahel ja vajaduse korral kolmandate riikide asutustega koostööd, et kontrollida IV lisas sätestatud kasutajadeklaratsioonis esitatud kinnitustele vastavust või loetletud kauba jõudmist kavandatud lõppsihtkohta. Saatmisjärgseid kontrole võib asjakohasel juhul läbi viia kolmandas riigis, tingimusel et asjaomane kolmas riik on sellega nõus, tehes koostööd kõnealuse kolmanda riigi haldusasutustega. Liikmesriigid võivad paluda komisjonilt toetust selliste kontrollide tegemisel.***

■

■

Artikkel 28

Teabevahetus ja ametiasutuste koostöö

1. Komisjon, pädevad asutused ja toll teevad tihedat koostööd ja vahetavad teavet, ***et tagada käesoleva määruse nõuetekohane rakendamine.***
2. Riskide kohta käivat teavet, sealhulgas riskianalüüsi ja kontrollide tulemusi, mis on asjakohased käesoleva määruse täitmise tagamiseks ja eeskätt ***loetletud kaubaga ebaseadusliku*** kauplemise kahtluse korral, vahetatakse ja töödeldakse ***järgmiselt:*** ■
 - a) tollid ***vahetavad teavet, millele on osutatud*** määruse (EL) nr 952/2013 ***artikli 46 lõikes 5;***
 - b) ***toll ja komisjon vahetavad teavet, millele on osutatud*** määruse (EL) nr 952/2013 ***artikli 47 lõikes 2;***
 - c) ***toll ja pädevad asutused, sealhulgas teiste liikmesriikide pädevad asutused, vahetavad teavet, millele on osutatud määruse (EL) nr 952/2013 artikli 47 lõikes 2;***

3. *Käesoleva artikli lõike 2 punktides a ja b sätestatud teabe vahetamine ja töötlemine toimub määruse (EL) nr 952/2013 artikli 16 lõike 1 kohaselt selleks loodud süsteemi kaudu. Kui tollid vahetavad konfidentsiaalset teavet, edastavad nad selle teabe kooskõlas määruse (EL) nr 952/2013 artikliga 12 ka komisjonile ja pädevatele asutustele.*
4. *Tolli ja pädevate asutuste vaheline teabe vahetamine toimub selleks loodud riiklike vahendite või elektroonilise litsentsisüsteemi kaudu.*
5. *Nõukogu määrust (EÜ) nr 515/97³³ kohaldatakse käesolevas artiklis sätestatud meetmete suhtes mutatis mutandis.*

Artikkel 29

Impordi- ja ekspordiprotseduurid

1. *Loetletud kaubaga seotud tolliformaalsuste täitmisel esitab deklarant tollideklaratsioonil või reekspordi deklaratsioonil viite pädeva asutuse poolt artikli 9, 11, 19 või 23 kohaselt antud loale või pädeva asutuse poolt artikli 22 kohaselt antud viitenumbri. Kui tolliformaalsuste täitmiseks kasutatakse ATA-märkmikku, esitatakse see teave ühes selle osas.*

³³ Nõukogu 13. märtsi 1997. aasta määrus (EÜ) nr 515/97 liikmesriikide haldusasutuste vastastikusest abist ning haldusasutuste ja komisjoni vahelisest koostööst toli- ja põllumajandusküsimusi käsitlevate õigusaktide nõutava kohaldamise tagamiseks (EÜT L 82, 22.3.1997, lk 1).

2. Importija või eksportija *esitab vastavalt pädeva asutuse taotlusele kogu teabe ja dokumentatsiooni, mida on vaja, et tõendada loetletud kauba vastavust käesolevale määrusele, selle liikmesriigi ametlikus keeles, kus kõnealune pädev asutus asub, või inglise keeles.*
3. *Kui artikli 34 lõikes 7 osutatud ühendus on toimiv, kontrollib toll loetletud kauba tollideklaratsiooni või reekspordi deklaratsiooni vastuvõtmisel loa kehtivust ELi tollivaldkonna ühtse teeninduskeskkonna kaudu. Kontroll toimub elektrooniliselt ja automaatselt.*
4. *Kui toll vabastab loetletud kauba tolliprotseduuriks või reekspordiks, teatatakse vabastamisest elektrooniliselt ja automaatselt elektroonilisele litsentsisüsteemile ELi tollivaldkonna ühtse teeninduskeskkonna kaudu, kui artikli 34 lõikes 7 osutatud ühendus on toimiv. Kui loetletud kaup suunatakse ajutise impordi protseduurile, ajutiselt eksporditakse või reeksporditakse ATA-märkmikku kasutades, registreerib toll teabe kauba vabastamise kohta elektroonilises litsentsisüsteemis.*

5. Ilma et see piiraks talle määrusega (EL) nr 952/2013 antud volitusi, ***ei vabasta toll loetletud kaupa tolliprotseduuriks või reekspordiks ning teavitab 24 tunni jooksul selleks loodud riikliku vahendi või elektroonilise litsentsisüsteemi kaudu pädevat asutust, kes teeb otsuse nimetatud kauba käitlemise kohta, kui toll kahtleb, kas kaup kuulub käesoleva määruse kohaldamisalasse, või kui tollil on põhjust kahtlustada, et:***

- a) loa andmisel ei arvestatud asjakohast teavet;
- b) asjaolud on pärast loa andmist oluliselt muutunud ***või***
- c) ***loetletud kaup ei vasta muudel juhtudel käesoleva määruse nõuetele.***

Pädev asutus vastab tollile selleks loodud riikliku vahendi või elektroonilise litsentsisüsteemi kaudu kümne tööpäeva jooksul pärast käesoleva lõike esimeses lõigus osutatud teabe saamist. ■ Igakülgsest põhjendatud juhtudel võib kõnealust ajavahemikku pikendada 30 tööpäevani. Kui pädev asutus ettenähtud aja jooksul ei vasta, vabastab toll loetletud kauba kooskõlas määruse (EL) nr 952/2013 artikliga 194.

■

Nõuetele mittevastava saadetise avastamine

1. *Kui toll avastab loetletud kauba saadetise, mille puhul ei ole käesolevas määruses sätestatud kohustused täidetud, võtab toll sobivaid meetmeid selle tagamiseks, et asjaomane kaup jääb tollijärelevalve alla, ning teavitab sellest 24 tunni jooksul pädevat asutust.*
2. *Pädev asutus teeb hiljemalt kümne tööpäeva jooksul otsuse loetletud kauba käitlemise kohta ja teavitab tolli oma otsusest lubada nimetatud kauba vabastamist või võtta täiendavaid meetmeid. Igakülgsest põhjendatud juhtudel võib kõnealust ajavahemikku pikendada 30 tööpäevani.*
3. *Toll tagab, et pädeva asutuse otsus tollijärelevalve all oleva loetletud kauba kohta täidetakse kooskõlas tollialaste õigusaktidega.*
4. *Kui nõuetele mittevastava loetletud kauba saadeti saadetakse teise liikmesriiki või lähetatakse teisest liikmesriigist, teavitab selle liikmesriigi pädev asutus, kus nimetatud kauba saadeti avastati, elektroonilise litsentsisüsteemi kaudu viivitamata lähtekoha või sihtkoha liikmesriigi pädevat asutust nimetatud kauba suhtes võetud meetmetest ja nende põhjendustest.*

5. Kui *põhjendatult* on alust kahtlustada *ebaseaduslikku* kauplemist *loetletud kaubaga*, siis *kaup arestitakse või peetakse kinni ning* toll jagab tollikontrolli käigus *arestitud või kinni peetud kauba* kohta *viivitamata* teavet:
- a) *tolli asukohaliikmesriigi pädeva asutusega ning*
 - b) *Europoli turvalise teabevahetusvõrgu (SIENA) kaudu liikmesriikide pädevate asutustega, millele on osutatud artikli 40 lõikes 2.*
6. Arestimis- *või kinnipidamis*andmed sisaldavad järgmist teavet *niipea* kui see on olemas:
- a) tulirelva või tulirelvade üksikasjad, sealhulgas valmistaja nimi või kaubamärk, valmistamise riik või koht, seerianumber ja valmistamise aasta, kui see ei sisaldu seerianumbris, ning võimaluse korral toote mudel ja kogused;
 - b) tulirelva klass või tulirelvade klassid vastavalt I lisale;

- c) olemasolev teave valmistamise kohta, sealhulgas laskekõlbmatuks muudetud tulirelvade taas laskekõlblikuks muutmine, hoiatus- ja signaalrelvade ümberehitamine, kihtlisandustootmise abil käsitsi valmistatud või kodus valmistatud tulirelvad, ja muu huvi pakkuv teave;
- d) päritoluriik;
- e) *lähteriik*;
- f) sihtriik;
- g) transpordivahend, sealhulgas vastavalt olukorrale „konteiner“, „veoauto või kaubik“, „sõiduauto“, „buss“, „rong“, „äriplane lennutransport“, „üldlennundus“ või „postiveos või -pakk“ **ning kasutatud transpordivahendi registreerimisnumber, kui see on olemas**, ja transpordiga tegeleva äriühingu või isiku riikkondsus või kodakondsus, ning
- h) arestimise **või kinnipidamise** koht ja liik, sealhulgas vastavalt olukorrale „sisemaa“, „piiriületuspunkt“, „maismaapiir“, „lennujaam“ või „meresadam“.

7. ***Käesoleva määruse artikli 6 lõige 1 ei takista tollil kohaldamast määruse (EL) nr 952/2013 artikli 198 lõiget 2. Kui toll hävitab loetletud kauba pädeva asutuse otsuse kohaselt, kantakse hävitamise kulud vastavalt määruse (EL) nr 952/2013 artikli 198 lõikele 3.***

8. *Komisjon määrab rakendusaktiga kindlaks süsteemi, mida kasutatakse iga-aastase statistilise teabe kogumiseks loetletud kauba arestimise ja kinnipidamise kohta. Nimetatud rakendusakt võetakse vastu kooskõlas artikli 43 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.*

V PEATÜKK

HALDUS, DIGITALISEERIMINE JA ■ KOOSTÖÖ

Artikkel 31

Teabe säilitamine *loetletud kauba* impordi, *ekspordi ja reekspordi kohta*

1. ■ Liikmesriik säilitab vähemalt 20 aasta jooksul kogu *loetletud kauba importi, ekspordi ja reekspordi* käsitleva teabe, mida on vaja selle *kauba* jälgimiseks ja tuvastamiseks ning *sellega ebaseadusliku kauplemise* avastamiseks ja tõkestamiseks.
2. *Käesoleva artikli lõikes 1 osutatud teave sisaldab teavet vastavalt artikli 21 lõikele 1 mutatis mutandis.*
3. *Käesoleva artikli lõiget 1 ei kohaldata artikli 12 lõike 1 punktis a või artikli 22 lõike 1 punktides a ja b osutatud impordi ja ekspordi suhtes.*

1. *Komisjon esitab artikli 39 lõikes 1 osutatud tulirelvade impordi ja ekspordi koordineerimise rühmaga konsulteerides iga aasta 31. oktoobriks Euroopa Parlamendile ja nõukogule aastaaruande käesoleva määruse rakendamise kohta ja avalikustab selle aruande. Aruanne sisaldab järgmist teavet:*
 - a) *liidu tolliterritooriumil eelneval aastal antud impordi- ja ekspordilubade arv liikmesriikide lõikes;*
 - b) *eelneval aastal liidu tolliterritooriumile imporditud ja sealt eksporditud loetletud kauba kogused I lisas loetletud klasside ja alamklasside kaupa ning päritolu- ja sihtriigi kaupa liikmesriikide lõikes;*
 - c) *punktis b osutatud impordi ja ekspordi tolliväärtus liidu tasandil;*
 - d) *loa andmisest keeldumiste arv eelneval aastal ja selle põhjused;*

- e) *eelneval aastal tehtud arestimiste arv, arestitud või kinnipeetud loetletud kauba kogus klasside kaupa;*
 - f) *eelneval aastal tehtud saatmisjärgsete kontrollide arv ja tulemused liikmesriikide lõikes ning*
 - g) *käesoleva määruse täitmise tagamisega seotud rikkumiste ja karistuste arv eelneval aastal liikmesriikide lõikes.*
- 2. *Komisjonil on juurdepääs elektroonilises litsentsisüsteemis ja artikli 30 lõike 8 kohaselt kindlaks määratud süsteemis kogutud statistilistele andmetele.*
 - 3. *Liikmesriigid esitavad komisjonile lõike 1 punktides f ja g osutatud teabe iga aasta 31. juuliks.*
 - 4. *Lõikes 1 osutatud statistika ja aastaaruanne ei tohi sisaldada isikuandmeid, tundlikku äriteavet ega kaitsevaldkonda, välispoliitikat või riiklikku julgeolekut käsitlevat kaitstud teavet.*

I

Artikkel 33
Haldustasud

Liikmesriigid võivad loataotluste menetlemise halduskulude katmiseks võtta tasu.

Artikkel 34

Elektrooniline litsentsisüsteem

1. Komisjon loob artiklites 9, **11, 12, 13, 19, 22, 23, 25, 26, 28, 29 ja 30** sätestatud impordi-, ekspordi- ja lihtsustatud ekspordilubade ning nendega seotud **registreerimiste, teabe esitamiste** ja otsuste jaoks **turvalise ja krüpteeritud** elektroonilise litsentsisüsteemi ja haldab seda.

Esimeses lõigus osutatud elektrooniline litsentsisüsteem peab vähemalt võimaldama järgmist:

- a) **■** registreerida isikuid, **kellel on** käesoleva määruse **kohaselt õigus taotleda luba, vabastust või halduslikku lihtsustust, enne esimese taotluse esitamist, ning kui see on kohaldatav**, lisada nende registreerimisprofiilile ettevõtjate registreerimise ja identifitseerimise süsteemi (EORI) numbri **■** vastavalt määruse (EL) nr 952/2013 artiklile 9;

- b) kasutada elektroonilist protseduuri, et taotleda, anda, ***väljastada ning säilitada käesoleva määruse kohast luba, vabastust või halduslikku lihtsustust;***
- c) ***luua ühenduse riikliku elektroonilise litsentsisüsteemiga, mille kaudu võib liikmesriigis taotleda, anda või väljastada käesoleva määruse kohaseid lube, vabastusi või halduslikke lihtsustusi, ning võimaldama edastada teavet nendest riiklikest elektroonilistest litsentsisüsteemidest;***
- d) luua ühenduse riikliku tolliga määruse ***(EL) 2022/2399*** artiklis 4 osutatud Euroopa Liidu tollivaldkonna ühtse teeninduskeskkonna kaudu, ***sealhulgas vajaduse korral võimaldama hallata lubatud kauba kogust;***
- e) pädevatel asutustel ja tollil ***analüüsida selliste isikute riskiprofiile, kellel on vastavalt käesolevale määrusele luba importida, eksportida või reeksportida loetletud kaupa või kes on selleks registreeritud, ning võimaldama teha asjaomase kauba profiilianalüüsi, mis hõlmab automaatseid hoiatusi kättesaamistõendi puudumise kohta;***

- f) haldusabi ja -koostööd pädevate asutuste ja komisjoni vahel, et vahetada teavet ja statistikat elektroonilise litsentsisüsteemi kasutamise kohta;*
- g) vahetada pädevate asutuste vahel käesoleva määruse rakendamise eesmärgil teavet, sealhulgas loa andmisest keeldumiste ja selle põhjuste kohta;*
- h) suhtlust pädevate asutuste ja luba, erandit või halduslikku lihtsustust taotlevate isikute vahel ning võimaldama laadida üles kättesaamistõendeid;*
- i) võimaldama suhtlust pädevate asutuste, komisjoni ja tolli vahel käesoleva määruse rakendamise eesmärgil;*
- j) võimaldama teha statistikat, välja arvatud isikuandmete kohta, väljastatud lubade arvu, tegeliku impordi ja ekspordi koguste ja väärtuse, loetletud kaubaga seoses loa andmisest keeldumiste ja keeldumise põhjuste kohta, sealhulgas päritolu ja sihtkoha kohta.*

2. Komisjon kehtestab rakendusaktidega õigusnormid, mis käsitlevad elektroonilise litsentsisüsteemi toimimist, sealhulgas normid isikuandmete töötlemise ja muude IT-süsteemidega toimuva andmevahetuse kohta. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli **43 lõikes 3** osutatud **kontrollimenetlusega**.
3. Komisjon annab juurdepääsu elektroonilisele litsentsisüsteemile
- a) tollile ja pädevatele asutustele nende käesolevast määrusest ja tollialastest õigusaktidest tulenevate kohustuste täitmiseks;*
 - b) luba, erandit või halduslikku lihtustust taotlevatele isikutele;*
 - c) asjaomastele komisjoni talitustele süsteemi haldamiseks, lõike 1 punktide e ja f kohaseks andmete vahetamiseks ning lõike 1 punktide i ja j kohaseks andmete kogumiseks.*

Esimese lõigu punktis b osutatud isikutel on juurdepääs ainult neid käsitlevale teabele.

4. Komisjon ühendab omavahel elektroonilise litsentsisüsteemi ja riiklikud elektroonilised litsentsisüsteemid, kui need on loodud.
5. *Isikuandmeid töödeldakse elektroonilises litsentsisüsteemis kooskõlas määrusega (EL) 2016/679 või määrusega (EL) 2018/1725, nagu on kohaldatav.*
6. *Elektrooniline litsentsisüsteem võetakse kasutusele ... [24 kuud pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva (saavas käändes)].*
7. *Käesoleva määruse artikli 29 lõigetes 3 ja 4 osutatud kontrolli ja teabevahetuse eesmärgil ühendab määruse (EL) 2022/2399 artiklis 4 osutatud Euroopa Liidu tollivaldkonna ühtse teeninduskeskkonna sertifikaate käsitleva teabe vahetamise süsteem elektroonilise litsentsisüsteemi ELi tollivaldkonna ühtse teeninduskeskkonnaga. See ühendus tuleb luua ... [72 kuud pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva (saavas käändes)].*

Artikkel 35

Teabe- ja aruandluskohustused

1. *Liikmesriigid esitavad komisjonile iga aasta 1. juuliks aruande hoiatus- ja signaalrelvade mudelite kohta, mida on kontrollitud vastavalt artiklile 8. Neid aruandeid arutatakse artiklis 39 osutatud tulirelvade impordi ja ekspordi koordineerimise rühmas.*
2. *Liikmesriigid esitavad artiklis 39 osutatud tulirelvade impordi ja ekspordi koordineerimise rühmale iga kahe aasta järel aruande artikli 10 lõikes 8 ja artikli 24 lõikes 5 osutatud lubade kontrolli tulemuste kohta. Neid aruandeid arutatakse tulirelvade impordi ja ekspordi koordineerimise rühmas.*

VI PEATÜKK

ÜLD- JA LÖPPSÄTTED

Artikkel 36

Turvalised menetlused

1. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed, et tagada, et nende loa andmise menetlus on turvaline ja et loa andmisega seotud dokumentide autentsust saab kontrollida või kinnitada.

2. Liikmesriigid võivad kontrolli ja kinnitamise tagada ka diplomaatiliste kanalite kaudu, kui see on asjakohane.

Artikkel 37

Pädevate asutuste ülesanded

1. Käesoleva määruse nõuetekohase kohaldamise tagamiseks võtavad liikmesriigid vajalikke ja proportsionaalseid meetmeid, mis võimaldavad nende *pädevatel asutustel*
- a) tagada vajalike meetmetega käesoleva määruse kohaldamine, sealhulgas asjakohasel juhul loetletud kauba konfiskeerimine ja müük või hävitamine;*
 - b) koguda teavet kõigi tellimuste ja tehingute kohta, mis hõlmavad loetletud kaupa, ning*
 - c) teha kindlaks, et käesolevast määrusest tulenevaid isiku kohustusi täidetakse nõuetekohaselt, mis võib eelkõige seisneda õiguses siseneda kõnealuse isiku ja muude asjaomasest tehingust huvitatud isikute valdustesse.*

2. *Ekspordiriigiks oleva sellise kolmanda riigi taotlusel, kes on ekspordi ajal ÜRO tulirelvade protokolli osalisriik, kinnitab selle liikmesriigi pädev asutus, kelle väljastatud impordiluba kasutati ekspordiks kolmandast riigist, impordiloaga hõlmatud loetletud kauba importi või ajutist ladustamist.*

Artikkel 38

Täitmise tagamine ■

1. Liikmesriigid kehtestavad käesoleva määruse rikkumise korral kohaldatavad karistusnormid ja võtavad kõik vajalikud meetmed nende rakendamise tagamiseks. Kehtestatud karistused peavad olema mõjusad, proportsionaalsed ja hoiatavad. Liikmesriigid teavitavad komisjoni nimetatud normidest ja meetmetest ning nende hilisematest muudatustest.
2. Isikute suhtes, kes teatavad käesoleva määruse rikkumisest, kohaldatakse direktiiviga (EL) **2019/1937** loodud rikkumisest teavitajate kaitse korda.

Artikkel 39

Koordineerimisrühm

1. Moodustatakse tulirelvade impordi ja ekspordi koordineerimise rühm (edaspidi „koordineerimisrühm“), mille eesistuja on komisjoni esindaja. Koordineerimisrühma kuuluvad artikli 40 lõikes 2 osutatud *pädevate* asutuste esindajad.
2. Koordineerimisrühm käsitleb kõiki käesoleva määruse kohaldamisega seotud küsimusi, mida võib tõstatada eesistuja või artikli 40 lõikes 2 osutatud *pädeva* asutuse esindaja.
Käesoleva lõike kohane teabe töötlemine ja kasutamine peab vastama konfidentsiaalsuse osas määrusele (EÜ) nr 515/97.
3. Koordineerimisrühma eesistuja või koordineerimisrühm konsulteerib vajaduse korral asjaomaste sidusrühmadega, keda käesolev määrus puudutab.

Artikkel 40

Rakendusülesanded

1. Iga liikmesriik teavitab komisjoni käesoleva määruse rakendamiseks vastu võetud õigus- ja haldusnormidest.
2. ■ Iga liikmesriik määrab ... /kuus kuud pärast käesoleva määruse jõustumise **kuupäeva (saavas käändes)] käesoleva määruse rakendamiseks pädeva riikliku asutuse või asutused ning** teavitab sellest teisi liikmesriike ja komisjoni.
3. Komisjon avaldab lõike 2 kohaselt saadud teabe põhjal kõnealuses lõikes osutatud asutuste nimekirja oma veebisaidil ja ajakohastab seda **muudatuste korral**.
4. Koordineerimisrühma taotlusel ning igal juhul iga kümne aasta järel vaatab komisjon käesoleva määruse rakendamise läbi ning esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule selle kohaldamise kohta aruande, mis võib sisaldada käesoleva määruse muutmise ettepanekuid. Liikmesriigid esitavad komisjonile kogu asjakohase teabe, mida on vaja aruande koostamiseks ■ . Komisjon avaldab esimese kohaldamist käsitleva vahearuande ... [viis aastat pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva (saavas käändes)].

Artikkel 41

Delegeeritud õigusaktid

Komisjonil **on** õigus võtta kooskõlas artikliga 42 vastu delegeeritud õigusakte, et:

- a) **täiendada käesolevat määrust normidega, millega kehtestatakse määruse (EL) nr 952/2013 artikli 38 lõike 2 punkti b kohaste turvalisuse ja julgeoleku valdkonna volitatud ettevõtjate jaoks käesoleva määruse artikli 9 lõike 2 punktis c osutatud liidu üldine impordiluba, täpsustades seda tüüpi loa vormi, otstarvet ja territoriaalset kehtivust;**
- b) täiendada käesolevat määrust normidega, millega kehtestatakse määruse (EL) nr 952/2013 artikli 38 lõike 2 punkti b kohaste turvalisuse ja julgeoleku valdkonna volitatud ettevõtjate jaoks käesoleva määruse artikli 19 lõike 3 punktis d osutatud liidu üldine ekspordiluba, täpsustades seda tüüpi loa vormi, otstarvet ja territoriaalset kehtivust;
- c) **täiendada käesolevat määrust, määrates kindlaks ATA-märkmiku selle osa, kus deklarant märgib artikli 29 lõike 1 kohaselt viite pädeva asutuse antud loale või pädeva asutuse antud viitenumbri;**
- d) muuta käesoleva määruse I lisa vastavalt määruse (EMÜ) nr 2658/87 I lisa ja direktiivi (EL) 2021/555 I lisa muudatustele;
- e) muuta käesoleva määruse II, **III ja IV** lisa.

Artikkel 42

Delegeeritud volituste rakendamine

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.
2. Artiklis 41 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile määramata ajaks.
3. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artiklis 41 osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.
4. Enne delegeeritud õigusakti vastuvõtmist konsulteerib komisjon kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes sätestatud põhimõtetega iga liikmesriigi määratud ekspertidega.
5. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

6. Artikli 41 alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti teatavakstegemist Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitanud selle suhtes vastuväidet või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväidet. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra.

Artikkel 43

Komiteemenetlus

1. Komisjoni abistab komitee. Nimetatud komitee on komitee määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses.
2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 4.
3. ***Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5.***

1. *Kuni ... [48 kuud pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva] saadavad liikmesriigid artikli 32 lõike 1 rakendamise eesmärgil komisjonile iga aasta 31. juuliks järgmise teabe:*
 - a) *eelneval aastal antud impordi- ja ekspordilubade arv;*
 - b) *ekspordiloast keeldumiste arv eelneval aastal ja selle põhjused ning*
 - c) *määruse täitmise tagamisega seotud rikkumiste ja karistuste arv eelneval aastal.*
2. *Loetletud kauba impordi- või ekspordiload, mille suhtes kohaldatakse artikleid 9, 11, 19 ja 23 ning mis on antud enne ... [48 kuud pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva], kehtivad kuni 12 kuud alates nimetatud kuupäevast.*

3. *Loetletud kauba impordi- või ekspordiload, mille taotlus on esitatud enne ... [48 kuud pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva] ja mille menetlemine on sel kuupäeval pooleli, antakse kooskõlas enne kõnealust kuupäeva kohaldatavate sätetega. Need load kehtivad kuni 12 kuud alates nimetatud kuupäevast.*
4. *Loetletud kauba impordi koguselistest piirangutest, millele on osutatud artiklis 14 ja mis kehtivad liikmesriikides ... [käesoleva määruse jõustumise kuupäev], teatatakse komisjonile artiklites 15, 16 ja 17 sätestatud korras. Liikmesriigid esitavad selle teate ... [42 kuud pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva (saavas käändes)].*

Artikkel 45

Kehtetuks tunnistamine

Määrus (EL) nr 258/2012 tunnistatakse kehtetuks.

Viiteid kehtetuks tunnistatud määrusele käsitatakse viidetena käesolevale määrusele ning neid loetakse vastavalt käesoleva määruse V lisas esitatud vastavustabelile.

Artikkel 46

Jõustumine ja kohaldamine

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Seda kohaldatakse alates ... [48 kuud pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva].

Artikli 2 lõiget 2, artikli 8 lõiget 2, artikli 9 lõiget 1, artikli 11 lõiget 6, artikleid 14–18, artikli 30 lõiget 8, artikleid 34, 35, 38–44 ja 46 kohaldatakse alates ... [käesoleva määruse jõustumise kuupäev].

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

...

Euroopa Parlamendi nimel
president

Nõukogu nimel
eesistuja

I LISA

I: Tulirelvade ja laskemoona loetelu vastavalt direktiivile (EL) 2021/555.

KIRJELDUS		CN-KOOD
A-klass – Keelatud tulirelvad		
1)	Lahinguotstarbelised reaktiivmürsud ja laskeseadeldised	9301 10 00 9301 20 00 9306 90 10
2)	Automaattulirelvad	9301 90 00
3)	Mõne muu eseme kuju imiteerivad tulirelvad	ex 9302 00 00 ex 9303 10 00 ex 9303 90 00 9301 90 00 ex 9303 20 10 ex 9303 20 95
4)	Läbistava toimega, lõhke- või süütelaskemoon ja sellise laskemoona kuulid	9306 30 30 9306 90 10 ex 9306 21 00
5)	Püstolite ja revolvrите laieneva kuuliga laskemoon ja sellise laskemoona kuulid, välja arvatud nende relvade kasutamiseõigust omavate isikute jahipidamis- või sportrelvade laskemoon	ex 9306 30 10 9306 30 30

6)	Automaattulirelvad, mis on ümber ehitatud poolautomaatseteks tulirelvadeks	9301 90 00 ex 9302 00 00
7)	Kõik järgmised poolautomaatsed kesktule tulirelvad:	
	a) lühikesed tulirelvad, mis võimaldavad ilma ümberlaadimiseta tulistada rohkem kui 21 padrunit, kui: – rohkem kui 20 padrunit mahutav laadimisseade on tulirelva osa või – rohkem kui 20 padrunit mahutav vahetatav laadimisseade kinnitatakse tulirelvale;	ex 9302 00 00
	b) pikad tulirelvad, mis võimaldavad ilma ümberlaadimiseta tulistada rohkem kui 11 padrunit, kui: – rohkem kui 10 padrunit mahutav laadimisseade on tulirelva osa või – rohkem kui 10 padrunit mahutav vahetatav laadimisseade kinnitatakse tulirelvale	ex 9303 30 00 9301 90 00 ex 9303 90 00 ex 9303 20 10 ex 9303 20 95
8)	Poolautomaatsed pikad tulirelvad (st tulirelvad, mis on algselt mõeldud õlalt laskmiseks), mille pikkust on võimalik kas kokkupandava kaba, teleskoopkaba või ilma tööriistadeta eemaldatava kaba abil vähendada pikkuseni alla 60 cm, mõjutamata relva funktsionaalsust	9301 90 00 ex 9303 20 10 ex 9303 20 95 ex 9303 30 00 ex 9303 90 00

9)	Kõik sellesse klassi kuuluvad tulirelvad pärast nende ümberehitamist paukpadrunite, ärritavate või muude toimeainete või pürotehnilise laskemoona tulistamiseks või saluudiks kasutatavateks või akustilisteks relvadeks	9301 90 00 ex 9302 00 00 ex 9303 20 10 ex 9303 20 95 ex 9303 30 00 ex 9303 90 00
B-klass – Loa alusel lubatud tulirelvad		
1)	Manuaalse süsteemiga ümberlaetavad mitmelasulised lühikesed tulirelvad	ex 9302 00 00
2)	Ühelasulised lühikesed kesktule tulirelvad	ex 9302 00 00
3)	Ühelasulised lühikesed ääretule tulirelvad kogupikkusega alla 28 cm	ex 9302 00 00
4)	Poolautomaatsed pikad tulirelvad, mille laadimisseade ja padrunitesa kokku mahutavad rohkem kui kolm padrunit ääretule tulirelva puhul ning rohkem kui kolm, kuid vähem kui kaksteist padrunit kesktule tulirelva puhul	ex 9303 20 10 ex 9303 20 95 ex 9303 30 00 ex 9303 90 00
5)	A-klassi punkti 7 alapunktis a loetlemata poolautomaatsed lühikesed tulirelvad	ex 9302 00 00

6)	A-klassi punkti 7 alapunktis b loetletud poolautomaatsed pikad tulirelvad, mille laadimisseadmesse ja padrunipessa ei mahu kokku rohkem kui kolm padrunit ja mille laadimisseade on eemaldatav ning mille puhul ei ole kindel, et relva ei saa tavaliste tööriistadega ümber ehitada relvaks, mille laadimisseadmesse ja padrunipessa mahub kokku rohkem kui kolm padrunit	ex 9303 20 10 ex 9303 20 95 ex 9303 30 00 ex 9303 90 00
7)	Poolautomaatsed ja manuaalse süsteemiga ümberlaetavad mitmelasulised pikad sileraudsed tulirelvad pikkusega kuni 60 cm	ex 9303 20 10 ex 9303 20 95
8)	Kõik sellesse klassi kuuluvad tulirelvad pärast nende ümberehitamist paukpadrunite, ärritavate või muude toimeainete või pürotehnilise laskemoona tulistamiseks või saluudiks kasutatavateks või akustilisteks relvadeks	ex 9302 00 00 ex 9303 20 10 ex 9303 20 95 ex 9303 30 00 ex 9303 90 00
9)	A-klassi punktides 6, 7 ja 8 loetlemata poolautomaatsed, automaattulirelvadega sarnanevad tulirelvad tsiviilkasutuseks	ex 9302 00 00 ex 9303 20 10 ex 9303 20 95 ex 9303 30 00 ex 9303 90 00

C-klass – Deklareeritavad tulirelvad ja relvad		
1)	B-klassi punktis 7 loetlemata mitmelasulised pikad tulirelvad	ex 9303 20 95 ex 9303 30 00 ex 9303 90 00
2)	Pikad ühelasulised vintraudsed tulirelvad	ex 9303 20 95 ex 9303 30 00 ex 9303 90 00
3)	A- ja B-klassis loetlemata poolautomaatsed pikad tulirelvad	ex 9303 30 00 ex 9303 20 10 ex 9303 20 95 ex 9303 90 00
4)	Ühelasulised lühikesed ääretule tulirelvad kogupikkusega vähemalt 28 cm	ex 9302 00 00
5)	Kõik sellesse klassi kuuluvad tulirelvad pärast nende ümberehitamist paukpadrunite, ärritavate või muude toimeainete või pürotehnilise laskemoona tulistamiseks või saluudiks kasutatavateks või akustilisteks relvadeks	ex 9303 20 10 ex 9303 20 95 ex 9303 30 00 ex 9303 90 00

6)	A-, B- ja C-klassi kuuluvad tulirelvad, mis on muudetud laskekõlbmatuks kooskõlas laskekõlbmatuks muutmist käsitleva rakendusmäärusega (EL) 2015/2403	ex 9304 00 00
7)	Pikad ühelasulised sileraudsed tulirelvad, mis on turule lastud 14. septembril 2018 või hiljem	9303 10 00 ex 9303 20 10 ex 9303 20 95

II: I osas loetlemata tulirelvad ja laskemoon ning nende olulised osad.

1)	Ajaloolist huvi pakkuvad kollektsioonid ja kollektsiooniobjektid ■	ex 9705 10 00 ex 9706 10 00 ex 9706 90 00
----	---	---

2)	Laskemoon: terviklik padrun või selle osakomponent, sealhulgas tulirelvas kasutatav padrunikest, süütekapsel, süüte- või paiskelaeng, kuul ja lendkeha, tingimusel et nimetatud komponentide jaoks on asjaomases liikmesriigis vajalik luba	ex 3601 00 00 9306 21 00 ex 9306 29 00 ex 9306 30 10 ex 9306 30 30 ex 9306 30 90 ex 9306 90 10 ex 9306 90 90
3)	Tulirelvade olulised osad, ka poolvalmis, <i>sealhulgas poolvalmis tulirelvad</i>	ex 9305 10 00 ex 9305 20 00 ex 9305 91 00 ex 9305 99 00

III: Mitteümberehitatavad hoiatus- ja signaalrelvad.

1)	Käesoleva määruse artiklis 8 osutatud mitteümberehitatavad hoiatus- ja signaalrelvad	ex 9303 90 00 ex 9304 00 00
----	--	--------------------------------

IV: Helisummutid.

<i>1)</i>	<i>Helisummutid</i>	<i>ex 9305 10 00</i>
------------------	----------------------------	-----------------------------

Käesolevas lisas kasutatakse järgmisi mõisteid:

- a) „lühike tulirelv“ – tulirelv, mille relvaraua pikkus ei ületa 30 sentimeetrit või mille kogupikkus ei ületa 60 sentimeetrit;
 - b) „pikk tulirelv“ – kõik muud tulirelvad kui lühikesed tulirelvad;
 - c) „automaattulirelv“ – tulirelv, mis laeb ennast automaatselt iga kord pärast lasku ja millega saab päästiku ühekordsel vajutamisel teha rohkem kui ühe lasu;
 - d) „poolautomaatne tulirelv“ – tulirelv, mis laeb ennast automaatselt iga kord pärast lasku ja millega saab päästiku ühekordsel vajutamisel teha ainult ühe lasu;
 - e) „käsitsi laetav mitmelasuline tulirelv“ – tulirelv, mis laetakse iga kord pärast lasku padrunisalvest või -pesast käsitsi käitatava mehhanismiga;
 - f) „ühelasuline tulirelv“ – ilma padrunisalveta tulirelv, mida laetakse enne iga lasku, pannes padruni käsitsi padrunipessa või relvaraua tagaosas olevasse laadimiskohta.
- 1) Nõukogu 23. juuli 1987. aasta määruses (EMÜ) nr 2658/87 (tariifi- ja statistikanomenklatuuri ning ühise tollitariifistiku kohta) sätestatud kaupade kombineeritud nomenklatuuri põhjal.
- 2) Kui osutatud on ex-koodidele, tuleb kohaldamisala kindlaks määrata CN-koodi ja vastava kirjelduse koosmõjus.

II LISA

(osutatud käesoleva määruse artiklis 9)

Impordiloa andmisel püüavad liikmesriigid tagada, et loa vormil oleks selgelt näha, millise loaga on tegemist.

See impordiluba kehtib kõikides liidu liikmesriikides oma kehtivusaja lõpuni.

EUROOPA LIIT		TULIRELVADE IMPORT (määrus (EL) .../... ¹⁺)	
Loa liik			
Ühekordne ☐ mitmekordne ☐ riiklik üldine ☐			
Liikumine enne importi – kohaldatav? Jah ☐ Liiduvälise kauba transiidiprotseduur – kohaldatav? Jah ☐			
Mitteümberehitatavad hoiatus- ja signaalrelvad ☐		Laskekõlbmatuks muudetud tulirelvad koos tõendiga ☐	
		Laskekõlbmatuks muudetud tulirelvad ilma tõendita ☐	
Luba	1. Importija nr (olemasolu korral EORI-number)	2. Loa identifitseerimisnumber ²	3. Kehtivusaja lõppkuupäev
		4. Kontaktandmed	
	5. Kaubasaaja(d) (olemasolu korral EORI-number)	6. Väljaandev asutus	
	7. Agendi / esindaja nr (kui erineb importijast) (olemasolu)	8. Impordiriik/-riigid	Kood ³

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu ... määrus (EL) .../..., mis käsitleb tulirelvade, oluliste osade ja laskemoona impordi-, ekspordi- ja transiidimeetmeid, millega rakendatakse rahvusvahelise organiseeritud kuritegevuse vastu võitlemise Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni konventsiooni täiendava tulirelvade, nende osade ja laskemoona ebaseaduslikku valmistamist ja nendega ebaseaduslikku kauplemist tõkestava ÜRO protokoll (ÜRO tulirelvade protokoll) artiklit 10 (ELT L, ..., ..., ELI: ...).

⁺ ELT: palun lisage teksti käesoleva määruse number ja täiendage vastavat joonealust märkust.

² Täidab pädev asutus.

³ Vt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. novembri 2019. aasta määrus (EL) 2019/2152, mis käsitleb Euroopa ettevõtlusstatistikat ja millega tunnistatakse kehtetuks kümme ettevõtlusstatistika valdkonna õigusakti (ELT L 327, 17.12.2019, lk 1).

	korral EORI-number)	9. Ekspordiriik/-riigid ja ekspordiloo/- lubade number/numbrid	Kood ³
	10. Lõppsaaaja(d) (kui on saatmise ajal teada) (olemasolu korral EORI-number)	11. Kolmandad riigid, mida saadeti läbib (olemasolu korral)	Kood ³
		12. Liikmesriik/-riigid, kus kavatsetakse teha impordi tolliprotseduur	Kood ³
	13. Kauba kirjeldus	14. Harmoneeritud süsteemi või kombineeritud nomenklatuuri kood (olemasolu korral, 8-kohaline)	
	13a. Märgistamine <i>Vastab ÜRO tulirelvade protokollile Vastab ELi tulirelvade direktiivile (direktiiv (EL) 2021/555⁴)</i>	15. Vääring ja väärtus	16. Kauba kogus
	17. Lõppkasutus	18. Lepingu kuupäev (olemasolu korral)	19. Tolliprotseduur
	20. Riiklike õigusaktide kohaselt nõutav lisateave (täpsustada vormil)		
	Valmistatud teabe jaoks liikmesriigi valikul		
		Täidab väljaandev asutus	
		Allkiri	Tempel
		Väljaandev asutus	
		Koht ja kuupäev	
EUROOPA LIIT			
	1. Importija	2. Identifitseerimisnumber	9. Impordiriik ja impordiloo number
		5. Kaubasaaja	
Luba	13.1. Kauba kirjeldus	14. Kauba tollinomenklatuuri kood (olemasolu korral, 8-kohaline)	
	13a. Märgistamine	15. Vääring ja väärtus	16. Kauba kogus
	13.2. Kauba kirjeldus	14. Kauba tollinomenklatuuri kood (olemasolu korral, 8-kohaline)	
	13a. Märgistamine	15. Vääring ja väärtus	16. Kauba kogus
	13.3. Kauba kirjeldus	14. Kauba tollinomenklatuuri kood (olemasolu korral, 8-kohaline)	
	13a. Märgistamine	15. Vääring ja väärtus	16. Kauba kogus
	13.4. Kauba kirjeldus	14. Kauba tollinomenklatuuri kood (olemasolu korral, 8-kohaline)	
	13a. Märgistamine	15. Vääring ja väärtus	16. Kauba kogus

⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. märtsi 2021. aasta direktiiv (EL) 2021/555 relvade omandamise ja valduse kontrolli kohta (ELT L 115, 6.4.2021, lk 1).

		13.5. Kauba kirjeldus	14. Kauba tollinomenklatuuri kood (olemasolu korral, 8-kohaline)	
		13a. Märgistamine	15. Vääring ja väärtus	16. Kauba kogus
		13.6. Kauba kirjeldus	14. Kauba tollinomenklatuuri kood (olemasolu korral, 8-kohaline)	
		13a. Märgistamine	15. Vääring ja väärtus	16. Kauba kogus
Märkus: iga kaubasaaja kohta tuleb täita eraldi vorm 1a. osas esitatu eeskujul. Tulba 22 väljale 1 märkida allesjäänud kaubakogus ning tulba 22 väljale 2 märkida sellisel juhul mahaarvatud kogus.				
21. Netokogus/-väärtus (netomass / muu kogust näitav suurus koos ühikuga)		24. Tollidokument (liik ja number) või väljavõtte (nr) ja mahaarvamise kuupäev	25. Liikmesriik, nimi ja allkiri, mahaarvava asutuse tempel	
22. Numbritega	23. Mahaarvatud kogus / väärtus sõnadega			
1				
2				
1				
2				
1				
2				
1				
2				
1				
2				
1				
2				
1				
2				

1			
2			

1

III LISA

(osutatud käesoleva määruse artiklis 19)

Ekspordiload andmisel püüavad liikmesriigid tagada, et ekspordiload vormil oleks selgelt näha, millise loaga on tegemist.

See ekspordiluba kehtib kõikides liidu liikmesriikides oma kehtivusaja lõpuni.

EUROOPA LIIT		TULIRELVADE EKSPORT (määrus (EL) .../... ¹⁺)	
Loa liik			
Ühekordne ☐ mitmekordne ☐			
ELi-sisene transiit pärast eksporti Jah ☐			
Mitteümberehitatavad hoiatus- ja signaalrelvad ☐		Laskekõlbmatuks muudetud tulirelvad ☐	
1. Omanik (olemasolu korral)	1. Taotleja / eksportija ☐ nr	2. Loa identifitseerimisnumber²	3. Kehtivusaja lõppkuupäev
Luba	(olemasolu korral EORI-number)	4. Kontaktandmed	
	5. Kaubasaaja(d) (olemasolu korral EORI-number)	6. Väljaandev asutus	
	7. Agendi /esindaja nr		
	(kui erineb taotlejast / loa omanikust) (olemasolu korral EORI-number)	8. Ekspordiriik/-riigid	Kood³
		9. Impordiriik/-riigid ja impordiload/-lubade number/numbrid	Kood³

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) .../..., mis käsitleb tulirelvade, oluliste osade ja laskemoona impordi-, ekspordi- ja transiidimeetmeid, millega rakendatakse rahvusvahelise organiseeritud kuritegevuse vastu võitlemise Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni konventsiooni täiendava tulirelvade, nende osade ja laskemoona ebaseaduslikku valmistamist ja nendega ebaseaduslikku kauplemist tõkestava ÜRO protokoll (ÜRO tulirelvade protokoll) artiklit 10 (ELT, ..., ..., ELI: ...).

⁺ ELT: palun lisage teksti käesoleva määruse number ja täiendage vastavat joonealust märkust.

² Täidab pädev asutus.

³ ☐-Vt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. novembri 2019. aasta määrus (EL) 2019/2152, mis käsitleb Euroopa ettevõtlusstatistikat ja millega tunnistatakse kehtetuks kümme ettevõtlusstatistika valdkonna õigusakti (ELT L 327, 17.12.2019, lk 1).

	10. Lõppsaaja(d) (kui on saatmise ajal teada) (olemasolu korral EORI-number)	11. Kolmandad riigid, mida saadeti läbib (olemasolu korral)	Kood ³
		12. Liikmesriik/-riigid, kus kavatakse teha ekspordi tolliprotseduur	Kood ³
	13. Kauba kirjeldus	14. Harmoneeritud süsteemi või kombineeritud nomenklatuuri kood (olemasolu korral, 8-kohaline)	
	13a. Märgistamine	15. Vääring ja väärtus	16. Kauba kogus
	17. Lõppkasutus	18. Lepingu kuupäev (olemasolu korral)	19. Ekspordi tolliprotseduur
	20. Riiklike õigusaktide kohaselt nõutav lisateave (täpsustada vormil)		
	Valmistruktid teabe jaoks liikmesriigi valikul		
		Täidab väljaandev asutus Allkiri Tempel Väljaandev asutus Koht ja kuupäev	
EUROOPA LIIT			
1a.	1. <i>Taotleja/eksportija</i>	2. Identifitseerimisnumber	9. Impordiriik ja impordiloa number
Luba		5. Kaubasaaja	
	13.1. Kauba kirjeldus	14. Kauba tollinomenklatuuri kood (olemasolu korral, 8-kohaline)	
	13a. Märgistamine	15. Vääring ja väärtus	16. Kauba kogus
	13.2. Kauba kirjeldus	14. Kauba tollinomenklatuuri kood (olemasolu korral, 8-kohaline)	
	13a. Märgistamine	15. Vääring ja väärtus	16. Kauba kogus
	13.3. Kauba kirjeldus	14. Kauba tollinomenklatuuri kood (olemasolu korral, 8-kohaline)	
	13a. Märgistamine	15. Vääring ja väärtus	16. Kauba kogus
	13.4. Kauba kirjeldus	14. Kauba tollinomenklatuuri kood (olemasolu korral, 8-kohaline)	
	13a. Märgistamine	15. Vääring ja väärtus	16. Kauba kogus
	13.5. Kauba kirjeldus	14. Kauba tollinomenklatuuri kood (olemasolu korral, 8-kohaline)	
	13a. Märgistamine	15. Vääring ja väärtus	16. Kauba kogus

		13.6. Kauba kirjeldus	14. Kauba tollinomenklatuuri kood (olemasolu korral, 8-kohaline)	
		13a. Märgistamine	15. Vääring ja väärtus	16. Kauba kogus
Märkus: iga kaubasaaja kohta tuleb täita eraldi vorm 1a. osas esitatu eeskujul. Tulba 22 väljale 1 märkida allesjäänud kaubakogus ning tulba 22 väljale 2 märkida sellisel juhul mahaarvatud kogus.				
21. Netokogus/-väärtus (netomass / muu kogust näitav suurus koos ühikuga)		24. Tollidokument (liik ja number) või väljavõtte (nr) ja mahaarvamise kuupäev	25. Liikmesriik, nimi ja allkiri, mahaarvava asutuse tempel	
22. Numbritega	23. Mahaarvatud kogus / väärtus sõnadega			
1				
2				
1				
2				
1				
2				
1				
2				
1				
2				
1				
2				
1				
2				
1				
2				

2			
---	--	--	--

I

IV LISA

Kasutajadeklaratsiooni vorm

■ Kasutajadeklaratsioon peab sisaldama vähemalt järgmist teavet:

- a) eksportija andmed (sealhulgas nimi, aadress, ärinimi ja olemasolu korral äriühingu registreerimisnumber);
- b) ■ kasutaja andmed (sealhulgas nimi, aadress, ärinimi ja olemasolu korral äriühingu registreerimisnumber) ■ ;
- c) lõppsihtriik;
- d) kauba kirjeldus, sealhulgas olemasolu korral lepingu number või tellimuse number;
- e) ekspordiks mõeldud kauba kogus või väärtus, kui see on kohaldatav;
- f) ■ kasutaja allkiri, nimi ja ametinimetus;
- g) lõppsihtriigi riikliku pädeva asutuse nimi;

- h) ***kui see on kolmanda riigi õiguse või tavadega ette nähtud***, asjaomaste riiklike asutuste ***väljastatud impordiluba või*** tõend (sealhulgas kuupäev, luba andva ametniku nimi, ametinimetus ja originaalallkiri);
- i) **█** kasutajadeklaratsiooni väljaandmise kuupäev;
- j) **█** kasutajadeklaratsiooniga seotud kordumatu identifitseerimisnumber või lepingu number, kui see on olemas;
- k) **█** kinnitus, et tooteid kasutatakse üksnes tsiviilotstarbel, ning
- l) asjaomase vahendaja andmed (sealhulgas nimi, aadress, ärinimi ja olemasolu korral äriühingu registreerimisnumber), kui see on asjakohane.

V LISA
Vastavustabel

Määrus (EL) nr 258/2012	Käesolev määrus
Artikkel 1	Artikkel 1
Artikli 2 sissejuhatav sõnastus	Artikli 2 lõike 1 sissejuhatav sõnastus
-	Artikli 2 lõike 1 punkt 1
Artikli 2 punkt 1	Artikli 2 lõike 1 punkt 2
Artikli 2 punkt 2	-
-	Artikli 2 lõike 1 punkt 3
Artikli 2 punkt 3	Artikli 2 lõike 1 punkt 4
-	Artikli 2 lõike 1 punkt 5
-	Artikli 2 lõike 1 punkt 6
Artikli 2 punkt 4	Artikli 2 lõike 1 punkt 7
Artikli 2 punkt 5	Artikli 2 lõike 1 punkt 8
-	Artikli 2 lõike 1 punkt 9
Artikli 2 punkt 7	Artikli 2 lõike 1 punkt 10
Artikli 2 punkt 9	Artikli 2 lõike 1 punkt 11
-	Artikli 2 lõike 1 punkt 12
-	Artikli 2 lõike 1 punkt 13
-	Artikli 2 lõike 1 punkt 14
-	■
-	Artikli 2 lõike 1 punkt 15
-	Artikli 2 lõike 1 punkt 16
-	Artikli 2 lõike 1 punkt 17
-	Artikli 2 lõike 1 punkt 18
-	■
Artikli 2 punkt 10	-
-	■
-	Artikli 2 lõike 1 punkt 19
-	Artikli 2 lõike 1 punkt 20
-	Artikli 2 lõike 1 punkt 21

Määrus (EL) nr 258/2012	Käesolev määrus
Artikli 2 punkt 6	Artikli 2 lõike 1 punkt 22
-	Artikli 2 lõike 1 punkt 23
-	Artikli 2 lõike 1 punkt 24
Artikli 2 punkt 8	Artikli 2 lõike 1 punkt 25
-	■
-	Artikli 2 lõike 1 punkt 26
-	Artikli 2 lõike 1 punkt 27
-	Artikli 2 lõike 1 punkt 28
-	Artikli 2 lõike 1 punkt 29
■	-
Artikli 2 punkt 11	■
-	Artikli 2 lõike 1 punkt 30
-	■
	Artikli 2 lõike 1 punkt 31
Artikli 2 punkt 12	-
-	Artikli 2 lõike 1 punkt 32
-	■
-	Artikli 2 lõike 1 punkt 33
Artikli 2 punkt 13	Artikli 2 lõike 1 punkt 34
Artikli 2 punkt 15	Artikli 2 lõike 1 punkt 35
Artikli 2 punkt 16	-
-	■
-	Artikli 2 lõike 1 punkt 36
-	Artikli 2 lõike 1 punkt 37
-	■
-	■
-	
-	Artikli 2 lõige 2
Artikli 3 lõike 1 punktid a, b , c ja f	Artikli 3 punktid a, b, c ja d

Määrus (EL) nr 258/2012	Käesolev määrus
Artikli 3 lõike 1 ■ punktid d ja e	-
Artikli 3 lõige 2	-
-	Artikkel 4
-	Artikkel 5
-	Artikkel 6
-	Artikkel 7
-	Artikkel 8
-	Artikkel 9
-	Artikkel 10
-	Artikkel 11
-	Artikkel 12
-	Artikkel 13
-	Artikkel 14
-	Artikkel 14
-	Artikkel 15
-	Artikkel 16
-	Artikkel 17
-	Artikkel 18
-	Artikli 19 lõige 1
-	Artikli 19 lõike 2 esimene lause
Artikli 4 lõike 1 ■ teine lause	Artikli 19 lõike 2 teine lause
-	■
Artikli 4 lõige 2	-
-	■
Artikli 4 lõike 1 esimene lause	Artikli 19 lõige 3
Artikli 2 punkt 14	Artikli 19 lõike 3 punktid a, b ja d
-	Artikli 19 lõike 3 punkt c
Artikli 4 lõige 3	Artikli 19 lõige 4
-	Artikli 19 lõiked 5 ja 6
Artikkel 5	Artikli 41 lõike 1 sissejuhatav sõnastus ja punkt d
-	Artikli 41 lõike 1 punktid a, b, c ja e

Määrus (EL) nr 258/2012	Käesolev määrus
Artikkel 6	Artikkel 42
■	■
■	■
■	■
■	Artikli 20 lõige 3
<i>Artikli 7 lõike 1 sissejuhatav sõnastus</i>	<i>Artikli 20 lõike 2 punktid a ja b</i>
<i>Artikli 7 lõike 1 punktid a ja b</i>	
Artikli 7 lõige 2	Artikli 20 lõige 4
<i>Artikli 7 lõige 3</i>	<i>Artikli 20 lõike 2 esimene lõik</i>
-	
<i>Artikli 7 lõige 4</i>	<i>Artikli 20 lõige 1</i>
-	<i>Artikli 20 lõige 5</i>
-	<i>Artikli 20 lõige 6</i>
Artikli 7 lõike 5 esimene lause	Artikli 20 lõike 7 esimene lause
-	Artikli 20 lõike 7 teine lause
Artikli 7 lõike 5 teine lause	Artikli 20 lõike 7 kolmas lause
Artikli 7 lõige 6	-
-	■
-	■
Artikkel 8	Artikli 21 lõiked 1 ja 2
-	Artikli 21 lõige 3
Artikli 9 lõike 1 punkti a alapunkt i	<i>Artikli 22 lõike 1 esimese lõigu punkt a</i>
-	<i>Artikli 22 lõike 1 esimese lõigu punkti a alapunktid i, ii ja iii</i>
<i>Artikli 9 lõike 1 punkt b</i>	<i>Artikli 22 lõike 1 teine lõik</i>
<i>Artikli 9 lõike 1 punkti a alapunkt ii</i>	<i>Artikli 22 lõike 1 esimese lõigu punkt b</i>
-	<i>Artikli 22 lõike 1 esimese lõigu punkti b alapunktid i, ii ja iii</i>
-	<i>Artikli 22 lõike 1 esimese lõigu punktid c ja d</i>
<i>Artikli 9 lõike 1 punkt c</i>	<i>Artikli 22 lõige 2</i>
<i>Artikli 9 lõige 2</i>	<i>Artikli 22 lõige 3</i>
-	Artikli 23 lõige 1
-	<i>Artikli 23 lõiked 2–5</i>

Määrus (EL) nr 258/2012	Käesolev määrus
Artikkel 10	Artikli 24 lõiked 1, 2 ja 3
<i>Artikli 11 lõige 3</i>	<i>Artikli 24 lõige 4</i>
-	<i>Artikli 24 lõige 5</i>
-	<i>Artikli 25 lõike 1 punkt a</i>
Artikli 11 lõike 1 punkt a	Artikli 25 lõike 1 punkt b
-	
	<i>Artikli 25 lõike 1 punktid c, d ja e</i>
Artikli 11 lõike 1 punkt b	Artikli 25 lõike 4 esimene lause
Artikli 11 lõike 1 viimane lõik	-
-	Artikli 25 lõiked 2 ja 3
Artikli 11 lõige 2	Artikli 25 lõike 4 teine lause
-	■
-	Artikli 25 lõige 5
-	Artikli 25 lõige 6
Artikli 11 lõige 4	Artikli 25 lõige 7
-	■
Artikli 12 esimene lõik	Artikli 31 lõige 1
Artikli 12 teine lõik	Artikli 31 lõige 2
-	<i>Artikli 31 lõige 3</i>
-	Artikli 26 lõige 1
-	Artikli 26 lõike 2 esimene lause
Artikli 13 lõige 1	Artikli 26 lõige 3
-	Artikli 26 lõige 4
Artikli 13 lõiked 2 ja 3	-
-	Artikkel 27
Artikkel 14	Artikkel 36
Artikkel 15	Artikli 37 lõige 1
-	<i>Artikli 37 lõige 2</i>
Artikkel 16	Artikli 38 lõige 1
-	Artikli 38 lõige 2
Artikli 17 lõige 1	Artikli 29 lõige 1 ■
■	■

Määrus (EL) nr 258/2012	Käesolev määrus
Artikli 17 lõige 2	Artikli 29 lõige 2
-	Artikli 29 lõiked 3 ja 4
Artikli 17 lõige 3	Artikli 29 lõike 5 punktid a ja b
-	Artikli 29 lõike 5 punkt c
-	■
Artikli 17 lõige 4	-
■	■
Artikli 18 lõige 1	-
Artikli 18 lõige 2	-
-	■
-	■
-	■
Artikli 19 lõige 1	Artikli 28 lõige 1
-	Artikli 28 lõiked 2, 3 ■ ja 4
Artikli 19 lõige 2	Artikli 28 lõige 5
-	Artikkel 30
-	Artikkel 32
-	Artikkel 34
-	Artikkel 35
Artikkel 20	Artikkel 39
Artikli 21 lõige 1	Artikli 40 lõige 1
Artikli 21 lõige 2 ■	Artikli 40 lõige 2 ■
■	■
■	■
■	■
Artikli 21 lõige 3	Artikli 40 lõike 4 esimene ja teine lause
-	Artikli 40 lõike 4 kolmas lause
-	Artikkel 43
-	Artikkel 44
-	Artikkel 45

Määrus (EL) nr 258/2012	Käesolev määrus
Artikli 22 esimene lõik	Artikli <i>46 lõige 1</i>
Artikli 22 teine lõik ■	■
<i>Artikli 22</i> kolmas lõik	<i>Artikli 46 lõige 2</i>
	<i>Artikli 46 lõige 3</i>
I lisa	I lisa
-	II lisa
II lisa	III lisa ■
■	■
-	IV lisa
-	V lisa